

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

1. Düşünsel derinlikten yoksun metinler, okuyucunun zihinsel konfor alanını besleyerek mevcut inançlarını pekiştirir. Oysa hakiki bir felsefi veya edebi eser, okuru kendi kesinlikleriyle yüzleştirerek yerleşik ----- sarsmayı ve onu entelektüel bir ----- sürüklemeyi amaçlar.

Yukarıdaki paragrafta boş bırakılan yerleri anlamca en uygun şekilde tamamlayan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) kabullerini - dönüşüm
- B) varsayımlarını - sorgulamaya
- C) dogmalarını - arayışa
- D) yargılarını - karmaşaya
- E) doğrularını - durgunluğa

İPUCU: Parçada hakiki eserin amacı; okuru sarsmak, düşündürmek ve arayışa yöneltmektir.

ÇÖZÜM

DOĞRU CEVAP: C) dogmalarını - arayışa

- “Yerleşik dogmalarını sarsmak” ifadesi, felsefi ve edebi metinlerin okurun kesin kabullerini sorgulatma işlevine en uygun tamlamadır.
- “Entelektüel bir arayışa sürüklemek” sözü de düşünsel derinliği olan eserlerin okuru yeni anlam ve hakikat arayışına yönelttiğini anlatır.
- Bu nedenle iki boşluğu anlamca en iyi tamamlayan seçenek C'dir.

Diğer seçenekler neden elenir?

- **A:** “dönüşüm” anlamca yakın olsa da “sürüklemek” fiiliyle daha zayıf bir kullanım oluşturur.
- **B:** “entelektüel bir sorgulamaya” ifadesi doğal ve güçlü bir kullanım değildir.
- **D:** “karmaşaya sürüklemek” metindeki olumlu düşünsel amaçla uyumsuz.
- **E:** “durgunluğa sürüklemek” parçada anlatılan amaçla tamamen çelişir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

2. I. Bu durum, yalnızca askerî hareketliliği değil, şehirdeki gündelik yaşamı da kısa sürede sürdürülemez hâle getirdi.
- II. Dışarıdan beklenen desteğin ulaştırılamaması, savunma birliklerinin zamanla iç bölgelere çekilmesine yol açtı.
- III. İşgal kuvvetleri, önce şehre ulaşan ikmal yollarını ve çevredeki geçiş noktalarını denetim altına aldı.
- IV. Ardından başlayan kuşatma sırasında yiyecek ve temel ihtiyaç maddelerine ulaşmak giderek güçleşti.
- V. Savunmanın tamamen çözülmesiyle şehir, işgal kuvvetlerinin denetimine geçti.

Yukarıdaki cümleler anlamlı ve kronolojik bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

İPUCU: Kronoloji sorularında önce neden-sonuç ilişkisini ve bağlaçları (önce, ardından, bu durum, son aşamada) takip edin.

ÇÖZÜM

DOĞRU CEVAP: A) I

Cümlelerin doğru kronolojik sıralaması:

III → IV → I → II → V

- **III:** İşgal kuvvetleri önce ikmal yollarını ve geçiş noktalarını denetim altına alır.
- **IV:** Ardından kuşatma başlar ve temel ihtiyaçlara ulaşmak zorlaşır.
- **I:** 'Bu durum' ifadesi, kuşatma ve ihtiyaç sıkıntısının ortaya çıkardığı tabloya bağlanır; hem askerî hareketlilik hem günlük yaşam sürdürülemez hâle gelir.
- **II:** Dış destek gelmeyince savunma birlikleri iç bölgelere çekilir.
- **V:** Son aşamada savunma tamamen çözülür ve şehir işgal kuvvetlerinin denetimine geçer.

Diğer seçenekler neden yanlış?

- **II** üçüncü olamaz; II, dördüncü aşamadır.
- **III** üçüncü olamaz; III başlangıçtır.
- **IV** üçüncü olamaz; IV ikinci aşamadır.
- **V** üçüncü olamaz; V ise son aşamadır.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

3. I. Klasik tarih yazımı geçmişini kronolojik bir olaylar silsilesi olarak ele alıp belge merkezli bir nesnellik iddiası taşıırken modern tarih anlayışı, geçmişin bugünden geriye doğru inşa edilen bir anlatı olduğunu savunur.
- II. Bu yeni yaklaşımda tarihçi, sadece kroniklerdeki bilgileri aktaran pasif bir figür değil, elindeki verileri kendi döneminin paradigmasıyla yeniden yorumlayan bir inşa ustasıdır.
- III. Dolayısıyla geçmişe ait bir vesikanın doğruluğunu saptamak, o vesikanın neleri gizlediğini veya hangi politik arka planla üretildiğini anlamaktan daha az önem taşımaktadır.
- IV. Nitekim metinlerin satır aralarını okuma becerisine sahip bir araştırmacı için anlatıdaki sessizlikler ve boşluklar, yazılı belgeler kadar güçlü birer veri kaynağına dönüşür.
- V. Bu durum, tarihsel gerçekliğin mutlak bir yapı olmaktan çıkıp sürekli genişleyen ve çok katmanlı bir yorum alanına evrilmesini beraberinde getirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, klasik ve modern tarih anlayışlarının geçmişe yaklaşımı karşılaştırılmıştır.
- B) II. cümlede, tarihçinin eldeki verileri kendi döneminin düşünsel çerçevesiyle yorumladığı belirtilmiştir.
- C) III. cümlede, bir belgenin yalnızca doğruluğunun değil, gizlediklerinin ve üretildiği politik arka planının da önem taşıdığı vurgulanmıştır.
- D) IV. cümlede, anlatıdaki sessizliklerin ve boşlukların yazılı belgelerin yerini alan asıl veri kaynağı olduğu ifade edilmiştir.
- E) V. cümlede, tarihsel gerçekliğin mutlak olmaktan çıkarak çok katmanlı bir yorum alanına dönüştüğü belirtilmiştir.

ÇÖZÜM

DOĞRU CEVAP: D)

- IV. cümlede anlatıdaki sessizlikler ve boşlukların “yazılı belgeler **kadar güçlü**” veri kaynağı olduğu söylenmektedir.
- D seçeneğinde ise bunların yazılı belgelerin “**yerini alan asıl veri kaynağı**” olduğu ifade edilmiştir.
- Bu nedenle D seçeneği, IV. cümlelerin anlamını aşırı yorumladığı için **yanlıştır**.

Diğer seçenekler neden doğrudur?

- A:** I. cümlede klasik tarih anlayışı ile modern tarih anlayışı karşılaştırılmıştır.
- B:** II. cümlede tarihçinin verileri kendi döneminin paradigmasıyla yeniden yorumladığı belirtilmiştir.
- C:** III. cümlede bir vesikanın yalnızca doğruluğunun değil, gizlediklerinin ve politik arka planının da önemli olduğu vurgulanmıştır.
- E:** V. cümlede tarihsel gerçekliğin mutlak yapı olmaktan çıkıp çok katmanlı bir yorum alanına dönüştüğü anlatılmıştır.

İPUCU: Anlam sorularında seçenek ile ilgili cümleyi birebir karşılaştırın; özellikle “**kadar**”, “**yerine**”, “**asıl**” gibi anlamı değiştiren ifadelere dikkat edin.

4. SORU

- I. Karadeniz kıyıları boyunca uzanan yerleşimlerde, denizin sağladığı neredeyse kesintisiz yelkenliğin kıyı göçleri, bölgenin kıyı kültürü ve iç göçünü olumlu yönde etkiledi.
- II. Yıl dörtünde başlayan çiftçilik küçük yerleşimlerde, halkın geçiminden dem arke bulan acey enek çok önemli, bu coğrafyanın gündelik yaşamı ve iç göç geçmişi, çiftlinin öncüllüğünü yansıtırdu.
- III. Çar sokaklardaki yürürken tarihi evlerin ceydelerinde, kimi çocukların taa içinde geçmişin bugüne taşınan izlerini görmek mümkündür.
- IV. Birey insanının konukseverliği ve doğayla bütünleş yaşam biçimi, bu mekandaki yerleşme şeklini bir dünya mirasına çevirip daha derin bir tanıklığa dönüştürmüştü.
- V. Ne var ki bu tanıklık, fabrikalaşına ve tarımsal uygulamaların bu manzarının zamanla ne kadar kolay bozulabileceğini de göstermektedir.
- VI. Özellikle son yıllarda kıyı boyunca artan yapılaşma, bazı alanlarda doğal görünümün geri alınma ihtimalini yok sayar gibi.
- VII. Buna ek olarak plansız kentleşme ve denetimsiz turizm faaliyetleri, bölgenin hem ekolojik dengesini hem de geleneksel yerleşim dokusunu tehdit etmektedir.
- VIII. Bu nedenle Karadeniz'in doğal ve kültürel mirasının korunması, yalnızca yerel değil, uzun vadeli bir çevre ve kültür politikası olarak ele alınmalıdır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) IV B) V C) VI D) VII E) VIII

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

İki paragraflık bir metinde anlam bütünlüğünü sağlamak için parça iki ana bölümde ele alınır:

- 1. paragraf: Durumun tanıtılması, betimlenmesi veya olumlu yönlerinin ele alınması
► 2. paragraf: Buna karşılık, olumsuz yönler, sorunlar veya sonuç ve çözüm önerileri

CÜMLELERİN ANLAM AKIŞI

I. → Karadeniz kıyılarının sunduğu imkânlar ve olumlu etkiler.	V. → Ne var ki... ile olumsuz yönlere geçiş başlatılıyor.
II. → Geçmişte geçim, kültür ve iç göç ile ilgili olumlu/tespit edici bilgi.	VI. → Olumsuzlukların ilk örneği: yapılaşma.
III. → Tarihi doku ve geçmişin izleri (olumlu betimleme sürüyor).	VII. → Olumsuzlukların devamı: plansız kentleşme ve denetimsiz turizm.
IV. → İnsan-doğa uyumu ve miras değeri (olumlu vurgular sürüyor).	VIII. → Çözüm/sonuç cümlesi: korunma gerekliliği.

SONUÇ

I-IV. cümleler Karadeniz kıyılarının sunduğu olumlu durumları, özellikleri ve değerleri anlatmaktadır. "Ne var ki" bağlacıyla başlayan V. cümle olumsuzluklara geçiş yapmaktadır. Bu nedenle ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

SINAV TAKTİĞİ

Paragraf ikiye ayrılırken genellikle "Ne var ki, ancak, fakat, buna rağmen" gibi geçiş ve karşıtlık ifadeleri ikinci paragrafın başlangıcını verir.

DOĞRU CEVAP: B

NOKTA ATIŞI

5. SORU

- I. Dil, yalnızca insanlar arasında iletişimi sağlayan bir araç değil, aynı zamanda bir toplumun düşünme biçimini ve dünyayı algılayışını yansıtan canlı bir yapıdır.
- II. Bir toplumun kültürel birikimi, ortak değerleri ve tarihsel hafızası büyük ölçüde dil aracılığıyla gelecek kuşaklara aktarılır.
- III. Bu nedenle dilin doğru ve etkili kullanılması, bireylerin kendilerini daha açık ifade etmelerinin yanı sıra kültürel sürekliliğin korunmasına da katkı sağlar.
- IV. Günümüzde teknolojik gelişmeler ve sosyal medya, dil kullanım alışkanlıklarını hızla değiştirmekte; özellikle yazılı anlatımda yeni ifade biçimlerinin yaygınlaşmasına yol açmaktadır.
- V. Türkçedeki atasözleri ve deyimler, toplumun geçmişten bugüne taşıdığı deneyimleri kısa ve etkili biçimde yansıtan kalıplaşmış sözlerdir.
- VI. Bu değişim karşısında dil bilincinin geliştirilmesi ve ana dilin özenli kullanılmasına yönelik çalışmaların artırılması büyük önem taşımaktadır.

Bu parçanın numaralanmış cümlelerinden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV **D) V** E) VI

TÜRKİYE GENELİ

AGS-5

SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parçada dilin önemi, kültürel aktarım, doğru kullanım ve günümüzdeki değişimler ele alınmış; son cümlede alınması gereken önleme değinilmiştir. Bu akışta atasözleri ve deyimlerden bahseden cümle (V) konu bütünlüğünü bozmakta, düşünce akışını kesmektedir.

CÜMLELERİN ANLAM AKIŞI

- I. Dilin, düşünme biçimi ve dünyayı algılamayı yansıtan yaşayan bir yapı olduğu belirtiliyor.
- II. Dilin, kültürel birikimi ve tarihsel hafızayı gelecek kuşaklara aktardığı söyleniyor.
- III. Dilin doğru ve etkili kullanılmasının kültürel sürekliliğe katkı sağladığı ifade ediliyor.
- IV. Günümüzde teknolojik gelişmelerin dil kullanımını değiştirdiği, yeni ifade biçimlerine yol açtığı anlatılıyor.
- V. Atasözleri ve deyimlerin önemine değiniliyor. (Akışı bozuyor, konu dışına çıkıyor.)
- VI. Bu değişime karşı dil bilincinin geliştirilmesi gerektiği vurgulanıyor.

SONUÇ

V. cümle, parçanın ana akışındaki “dilin işlevi ve günümüzdeki değişim” çizgisinden çıkarak atasözleri ve deyimlere odaklandığı için düşüncenin akışını bozmaktadır.

DOĞRU CEVAP

D) V

SINAV TAKTİĞİ

Parçada genel konu “dilin önemi, kullanımı ve güncel değişimler”dir. Konuyla ilgisi olan ancak ana akıştan uzaklaşan cümleler akışı bozar.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

6. SORU

Hücre, canlıların yapısal ve işlevsel açıdan en küçük birimidir. Hücre içerisinde gerçekleşen metabolik olaylar, canlının yaşamını sürdürebilmesi için gerekli enerjinin üretilmesini sağlar. Özellikle mitokondriler, hücresel solunum yoluyla ATP üretiminde önemli rol oynar. Hücre zarının seçici geçirgen yapısı, hücre ile dış çevre arasındaki madde alışverişinin kontrollü biçimde gerçekleşmesine yardımcı olur. Hücre içindeki yapı ve organellerin uyumlu çalışması ise organizmanın sağlıklı biçimde yaşamını sürdürmesinde etkili olmaktadır.

Bu parçada hücreyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- ☐ A) Canlılık olaylarının yürütülmesinde temel birim olma özelliği taşıdığına
- ☐ B) Enerji ihtiyacının karşılanmasında hücre içindeki bazı yapıların görev üstlendiğine
- ☐ C) Hücre ile dış çevre arasındaki madde geçişinin belirli bir denetimle gerçekleştiğine
- ☐ D) Hücresel yapıların birlikte çalışmasının organizmanın yaşamını sürdürmesiyle ilişkili olduğuna
- ☐ E) Hücrede kalıtsal bilginin bölünme sürecinde hangi aşamalarla yeni hücrelere aktarıldığına

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parçada hücrenin temel birim olduğu, enerji üretiminde bazı yapıların görev aldığı, hücre zarının madde alışverişini kontrol ettiği ve hücre içi yapıların uyumlu çalışmasının yaşamı sürdürmede etkili olduğu belirtilmiştir. Ancak kalıtsal bilginin bölünme sürecinde hangi aşamalarla yeni hücrelere aktarıldığına değinilmemiştir.

SEÇENEK ANALİZİ

- ☒ A: "Hücre, canlıların yapısal ve işlevsel açıdan en küçük birimidir." ifadesiyle vardır.
- ☒ B: Metabolik olaylar ve özellikle mitokondrilerin ATP üretimindeki rolüyle vardır.
- ☒ C: Hücre zarının seçici geçirgen yapısının madde alışverişini kontrollü biçimde sağlamasıyla vardır.
- ☒ D: Hücre içindeki yapı ve organellerin uyumlu çalışmasının yaşamı sürdürmede etkili olmasıyla vardır.
- ☒ E: Kalıtsal bilginin bölünme sürecinde hangi aşamalarla aktarıldığı anlatılmamıştır.

SONUÇ

Parçada E seçeneğinde verilen bilgiye değinilmemiştir.

DOĞRU CEVAP: E

SINAV TAKTİĞİ

"Değinilmemiştir" sorularında parçadaki her bilgiyi seçeneklerle tek tek karşılaştırın; metinde hiç yer almayan ayrıntıyı doğru cevap olarak belirleyin.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

7. SORU

Uzayın derinliklerini araştırmak, insanlığın evreni anlama çabasının önemli bir parçasıdır. Gezegenler, yıldızlar ve galaksiler birbirinden farklı özellikler taşısa da aynı evrenin parçalarıdır. Farklı büyüklüklerde ve yapılar da olsalar da gök cisimleri belirli fizik kurallarına göre hareket eder. Bu nedenle bilim insanları, evrenin işleyişini anlamak için tek tek gök cisimlerini incelemekle birlikte bunlar arasındaki ilişkileri de araştırırlar. Evrende karşılaşılan birçok olayın temelinde ortak yasaların bulunması, bilimsel çalışmaların yönünü belirlemektedir. Böylece uzay araştırmaları, yalnızca gök cisimlerini değil evrenin bütününe anlamaya katkı sağlamaktadır.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gök cisimlerinin farklı özellikler taşıması, evrenin tek bir bilimsel yaklaşımla açıklanmasını güçleştirmektedir.
- B) Uzay araştırmaları, gök cisimlerini ayrı ayrı incelemenin yanında evrenin genel işleyişini kavramaya yönelik bütüncül bir bakış açısı gerektirir.
- C) Bilim insanları, evrendeki ortak yasaları açıklayabilmek için öncelikle gezegenlerin ve yıldızların yapısal benzerliklerini ortaya koymalıdır.
- D) Evrende karşılaşılan olayların anlaşılabilmesi, gök cisimlerinin fiziksel özelliklerinden çok birbirleriyle olan konumlarına bağlıdır.
- E) Uzay araştırmalarının temel amacı, farklı gök cisimlerinin hangi yönlerden birbirinden ayrıldığını belirlemektir.

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parça, uzay araştırmalarının yalnızca gök cisimlerini tek tek incelemekle kalmayıp, bunlar arasındaki ilişkileri ve evrendeki ortak yasaları dikkate alan bütüncül bir bakış sunduğunu vurgulamaktadır. En kapsamlı yargı, bu bütüncül yaklaşımı en iyi yansıtan seçenekte olacaktır.

SEÇENEK ANALİZİ

- ☒ A) **Yanlış:** Parça, farklı özelliklerin tek bilimsel yaklaşımı güçleştirdiğini değil; ortak yasalar sayesinde evrenin anlaşılabilirliğini söyler.
- ☒ B) **Doğru:** Gök cisimlerini ayrı ayrı incelemenin yanında evrenin genel işleyişini kavramaya yönelik bütüncül bakış gerektiği çıkarılır.
- ☒ C) **Yanlış:** Parçada yapısal benzerlikleri ortaya koymak gerektiği değil, ortak yasaların varlığı vurgulanır.
- ☒ D) **Yanlış:** Anlaşılabilirlik, benzerliğin çok olmasına değil; ortak yasaların bulunmasına bağlanır.
- ☒ E) **Yanlış:** Amaç, farklılıkları belirlemekten çok evrenin bütününe anlamaktır.

SONUÇ

Parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı **B** seçeneğidir. Parça, uzay araştırmalarında bütüncül ve ilişkisel bir bilimsel yaklaşımı vurgulamaktadır.

SINAV TAKTİĞİ

“En kapsamlı yargı” sorularında parçadaki ana düşünceyi daraltan ya da çarpıtan seçenekleri eleyin; bütün metni kapsayan seçeneği bulun.

DOĞRU CEVAP: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

8. SORU

Birçok öğrenci, edebiyat derslerinde roman ve hikâyeleri yalnızca sınavlarda çıkabilecek bilgiler açısından değerlendirmektedir. Oysa bazı öğretmenler, eserlerin sadece olay örgüsüne değil; karakterlerine, diline ve yazarın vermek istediği mesaja da dikkat edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu yaklaşımı benimseyen öğrencilerin okuduklarını daha iyi yorumladıkları ve farklı bakış açıları geliştirdikleri görülmektedir. Ayrıca bu öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını daha uzun süre devam ettirebildikleri de gözlemlenmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Edebî eserlerin ayrıntılı incelenmesi, öğrencilerin sınav başarısını doğrudan artırmaktadır.
- B) Edebiyat öğretiminde metinlerin yalnızca içerik yönüne odaklanmak yeterli değildir.
- C) Edebî eserleri çok boyutlu değerlendirmek, öğrencilerin yorumlama ve düşünme becerilerine katkı sağlayabilir.
- D) Kitap okuma alışkanlığı kazanan öğrenciler, edebiyat derslerinde daha başarılı olmaktadır.
- E) Öğrencilerin edebî eserleri değerlendirme biçimi tamamen öğretmenlerin tercihine bağlıdır.

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parçaya göre sadece olay örgüsüne değil; karakter, dil ve mesaj gibi unsurlara da dikkat eden öğrenciler, okuduklarını daha iyi yorumlamakta ve farklı bakış açıları geliştirmektedir. Bu, onların yorumlama ve düşünme becerilerini de olumlu etkiler.

SEÇENEK ANALİZİ

- A ☒ Parçada sınav başarısının doğrudan arttığı belirtilmemiştir.
- B ☒ Parçada yalnızca içerik yönüne odaklanmanın yetersiz olduğu doğrudan söylenmemiştir.
- C ☒ Parçadaki “daha iyi yorumlama” ve “farklı bakış açıları geliştirme” ifadeleri, öğrencilerin yorumlama ve düşünme becerilerine katkı sağladığını gösterir.
- D ☒ Kitap okuma alışkanlığı ile ders başarısı arasında doğrudan bir ilişki kurulmamıştır.
- E ☒ Öğrencilerin değerlendirme biçiminin öğretmen tercihlerine bağlı olduğu söylenmemiştir.

SONUÇ

Parçada, edebî eserleri çok boyutlu değerlendirmenin öğrencilerin yorumlama ve düşünme becerilerine katkı sağladığı çıkarımına ulaşılır.

DOĞRU CEVAP:

C

AGS-5
SORU ÇÖZÜMÜ

9. SORU

Vincent van Gogh, resim sanatına başladığı ilk yıllarda çevresindeki sanatçıların tekniklerini yakından incelemiş ve eserlerinde onların etkilerini taşımıştır. Ancak zamanla yalnızca gördüklerini taklit etmekle yetinmemiş, renkleri ve ışığı kendine özgü bir biçimde kullanmaya başlamıştır. Özellikle son dönem eserlerinde, doğayı olduğu gibi yansıtmak yerine kendi duygu ve düşüncelerini ön plana çıkarmıştır. Bu yaklaşım, dönemin bazı sanat çevreleri tarafından eleştirilse de Van Gogh'un sanat anlayışının giderek belirginleşmesini sağlamıştır. Günümüzde ise onun eserleri, özgün üslubunun ve sanata getirdiği farklı bakış açısının önemli örnekleri arasında gösterilmektedir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- ☐ A Van Gogh'un sanatındaki özgünlük, çevresindeki sanatçıların tekniklerinden tamamen uzaklaşmasıyla ortaya çıkmıştır.
- ☐ B Van Gogh'un son dönem eserlerinde doğayı olduğu gibi yansıtmak kaygısı, kişisel anlatım arayışının önüne geçmiştir.
- ☒ C Van Gogh'un zamanla geliştirdiği kişisel yorum biçimi, sanat anlayışının özgünleşmesinde etkili olmuştur.
- ☐ D Van Gogh'un sanat çevrelerince eleştirilmesi, onun kendine özgü bir üslup geliştirmesini engellemiştir.
- ☐ E Van Gogh'un eserlerinin günümüzde değerli görülmesi, yaşadığı dönemde de aynı ölçüde kabul gördüğünü göstermektedir.

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parça; Van Gogh'un başlangıçta başkalarından etkilendiğini, ancak zamanla kendi özgün tarzını geliştirerek kişisel duygu ve düşüncelerini ön plana çıkardığını ve bunun sanat anlayışının belirginleşmesini sağladığını anlatmaktadır.

SEÇENEK ANALİZİ

- ☐ A X Parçada "tamamen uzaklaşma" ifadesi yoktur. Başlangıçta etkilendiği belirtilmiştir.
- ☐ B X Tam tersi, son dönem eserlerinde doğayı olduğu gibi yansıtmak yerine kendi duygu ve düşüncelerini ön plana çıkarmıştır.
- ☒ C ✓ Parçada, Van Gogh'un zamanla kişisel bir yorum biçimi geliştirerek sanat anlayışını özgünleştirdiği açıkça belirtilmiştir.
- ☐ D X Eleştirilse de sanat anlayışının giderek belirginleştiği söyleniyor. Yani eleştiri onu engellememiştir.
- ☐ E X Parça, günümüzde değerli görülmesini anlatıyor; yaşadığı dönemde nasıl karşılandığı konusunda böyle bir çıkarım yapılamaz.

SONUÇ

Parçada, Van Gogh'un zamanla geliştirdiği kişisel yorum biçiminin sanat anlayışının özgünleşmesinde etkili olduğu sonucuna ulaşılır.

DOĞRU CEVAP:

C

SINAV TAKTİĞİ

Parçada doğrudan verilen bilgileri ve anlatılan gelişim sürecini dikkate alarak, çıkarım yaparken metindeki ifadelerle uyumlu olan seçeneği tercih edin.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS- 5 SORU ÇÖZÜMÜ

PARÇA

Elektrik enerjisinin günlük yaşamda yaygın olarak kullanılmaya başlandığı dönemde, güvenli ve uzun ömürlü bir aydınlatma sistemi geliştirmek birçok bilim insanının üzerinde çalıştığı konulardan biriydi. Thomas Edison da bu alandaki çalışmalara yoğunlaşan isimlerden biriydi. Edison, binlerce farklı malzemeyi deneyerek elektrik akımına dayanıklı ve uzun süre ışık verebilen bir filament üretmeye çalıştı. Denemelerinin büyük bölümünü istediği sonucu vermese de her başarısız girişim, bir sonraki aşamada hangi yöntemlerini işe yarayacağını anlamasına yardımcı oldu. Bu süreçte karşılaştığı engeller, onun çalışma azminin ışığını söndürmedi. Sonunda daha kullanışlı ve uzun ömürlü bir akkor telli ampul geliştirilmesi, insanların geceleri çalışma ve üretim alışkanlıklarını önemli ölçüde değiştirdi. Ancak bu gelişme, yalnızca tek bir denemenin ya da anlık bir fikrin ürünü değildir. Uzun yıllara yayılan araştırmalar, farklı bilim insanlarının katkıları ve sürekli denemeler bu sürecin önemli parçaları olmuştur.

SORULAR

10. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilimsel araştırmalarda elde edilen olumsuz sonuçlar, sonraki çalışmaların yönünü belirlemede işlevsel olabilir.
- B) Edison'un çalışmaları, aydınlatma teknolojilerinin gelişmesine katkı sağlayan süreçlerden biri olarak değerlendirilebilir.
- C) Teknolojik yeniliklerin ortaya çıkışında bireysel çabanın yanı sıra birikimsel bilgi de etkili olabilmektedir.
- D) Edison'un ampulü geliştirme sürecindeki başarısı, tek bir yöntemi değiştirmeden kararlılıkla sürdürmesine bağlıdır.
- E) Bazı teknolojik gelişmeler, insanların günlük yaşam ve üretim alışkanlıklarında önemli değişikliklere yol açabilir.

11. Bu parçada geçen "çalışma azminin ışığını söndürmedi" sözü, Edison'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Karşılaştığı güçlüklerin, araştırma sürecine yönelik ilgisini ve isteğini azaltmadığını
- B) Çalışmalarını sonuçlandırıncaya kadar aynı araştırma planına bağlı kaldığını
- C) Bilimsel çalışmalarında karşılaştığı sorunları kısa sürede çözebildiğini
- D) Başarıya ulaşmasında kişisel özelliklerinin teknik bilgisinden daha etkili olduğunu
- E) Bilimsel çalışmalarının toplum tarafından desteklenmesinin motivasyonunu artırdığını

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Parça, Edison'un ampul geliştirme sürecini anlatmaktadır. Binlerce deneme yapmış, başarısız denemeler sonraki aşamalara yol göstermiştir. Gelişim tek kişilik bir çabanın ürünü değil; uzun yıllara yayılan araştırmalar ve farklı bilim insanlarının katkılarıyla gerçekleşmiştir. Sonuçta bu buluş, günlük yaşam ve üretim alışkanlıklarında önemli değişikliklere yol açmıştır.

10. SORU ÇÖZÜMÜ

DOĞRU CEVAP: D

- ✓ Parçada, başarısız girişimlerin Edison'a "bir sonraki aşamada hangi yöntemlerini işe yarayacağını anlamasına yardımcı olduğu" belirtiliyor. Yani Edison, aynı yöntemi değiştirmeden sürdürmemiş, sonraki aşamada farklı yöntemleri deneyeceğini anlamıştır. Bu nedenle D seçeneği söylenemez.
- ✓ A: Parçada "her başarısız girişim, bir sonraki aşamada ... anlamasına yardımcı oldu" deniyor. Desteklenir.
- ✓ B: "Edison da bu alandaki çalışmalara yoğunlaşan isimlerden biriydi." ifadesi, Edison'un sürece katkıda bulunan isimlerden biri olduğunu gösterir. Desteklenir.
- ✓ C: Parçada "uzun yıllara yayılan araştırmalar, farklı bilim insanlarının katkıları ve sürekli denemeler" deniyor. Desteklenir.
- ✓ E: Parçada "... insanların geceleri çalışma ve üretim alışkanlıklarını önemli ölçüde değiştirdi." deniyor. Desteklenir.

11. SORU ÇÖZÜMÜ

DOĞRU CEVAP: A

- ✓ "Çalışma azminin ışığını söndürmedi" ifadesi, güçlüklerle karşılaşmasına rağmen Edison'un araştırma sürecindeki ilgisinin, isteğinin ve kararlılığının azalmadığını vurgular.
- ✗ B: Aynı araştırma planına bağlı kaldığı anlamına gelmez. (Parçada yöntemleri değiştirerek ilerlediği ima edilir.)
- ✗ C: Sorunları kısa sürede çözdüğü belirtilmemiştir.
- ✗ D: Kişisel özelliklerinin teknik bilgisinden daha etkili olduğuna dair bir karşılaştırma yoktur.
- ✗ E: Toplum tarafından desteklenmesinin motivasyonunu artırdığına dair bir ifade yoktur.

SINAV TAKTİĞİ

Parçada doğrudan verilen bilgi ile yorum arasındaki farkı ayırın; özellikle "söylenemez" ve mecazlı ifadelerde metnin tam olarak neyi desteklediğine dikkat edin.

TÜRKİYE GENELİ
AGS-5
SORU ÇÖZÜMÜ**12-15. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.**

Bir eğitim akademisinde Pazartesi, Salı ve Çarşamba günleri sabah ve öğleden sonra olmak üzere toplam 6 oturumluk bir seminer programı yapılacaktır.

Seminerlerde sunum yapacak kişiler şunlardır:

- Akın, Burcu, Cenk, Derya, Elif, Furkan

Sunum konuları şunlardır:

- Program Geliştirme, Öğretim Yöntemleri, Gelişim Psikolojisi, Ölçme ve Değerlendirme, Rehberlik, Sınıf Yönetimi
- Sunumlar A ve B salonlarından birinde yapılacaktır.
- Her oturumda bir kişi yalnızca bir konuda sunum yapacak; her kişi, her konu ve her oturum yalnızca bir kez kullanılacaktır.

BİLGİLER

- Program Geliştirme sunumu, Gelişim Psikolojisi sunumuyla aynı gün yapılmış ve ondan önceki oturumda yer almıştır.
- Gelişim Psikolojisi sunumu, Ölçme ve Değerlendirme sunumundan hemen önce yapılmıştır.
- Rehberlik sunumu, Ölçme ve Değerlendirme sunumundan hemen sonra yapılmıştır.
- Sınıf Yönetimi sunumu son oturumda yapılmıştır.
- Öğretim Yöntemleri sunumu, Rehberlikten sonra; Sınıf Yönetiminden önce yapılmıştır.
- Akın'ın sunumu, Burcu'nun sunumundan hemen sonra; Elif'in sunumundan hemen önce yapılmıştır.
- Furkan son oturumda sunum yapmıştır.
- Cenk ve Derya sabah oturumlarında sunum yapmıştır.
- Derya'nın sunumu, Cenk'in sunumundan sonra yapılmıştır.
- Her gün sabah ve öğleden sonra oturumları farklı salonlarda yapılmıştır.
- Program Geliştirme, Ölçme ve Değerlendirme ve Sınıf Yönetimi sunumları B salonunda yapılmıştır.

12. Aşağıdaki kişi-konu-salon eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cenk - Program Geliştirme - B Salonu
- B) Burcu - Gelişim Psikolojisi - A Salonu
- C) Akın - Ölçme ve Değerlendirme - B Salonu
- D) Elif - Öğretim Yöntemleri - B Salonu
- E) Furkan - Sınıf Yönetimi - B Salonu

ÇÖZÜM:

Bilgilerden hareketle oturumların sırası ve salonları aşağıdaki gibi bulunur.

#	Gün - Oturum	Kişi - Konu	Salon
1	Pzt Sabah	Cenk - Program Geliştirme	B
2	Pzt Öğleden sonra	Burcu - Gelişim Psikolojisi	A
3	Salı Sabah	Akın - Ölçme ve Değerlendirme	B
4	Salı Öğleden sonra	Elif - Rehberlik	A
5	Çarşamba Sabah	Derya - Öğretim Yöntemleri	A
6	Çarşamba Öğleden sonra	Furkan - Sınıf Yönetimi	B

Seçeneklerde yanlış olan eşleştirme Akın - Ölçme ve Değerlendirme - B Salonudur. (Doğrusu B salonudur; bu eşleştirme doğru, diğerlerine göre yanlış olan D seçeneğidir.)

DOĞRU CEVAP: D**13. Öğretim Yöntemleri sunumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

- A) Çarşamba öğleden sonra Furkan tarafından yapılmıştır.
- B) Salı öğleden sonra Elif tarafından yapılmıştır.
- C) Çarşamba sabah Derya tarafından A salonunda yapılmıştır.
- D) Pazartesi sabah Cenk tarafından B salonunda yapılmıştır.
- E) Çarşamba sabah Derya tarafından B salonunda yapılmıştır.

ÇÖZÜM:

Tabloda 5. oturumda (Çarşamba sabah) Derya tarafından, A salonunda yapıldığı görülmektedir.

DOĞRU CEVAP: C**14. Salı günü yapılan sunumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?**

- A) Sabah oturumunda Rehberlik, öğleden sonra Ölçme ve Değerlendirme yapılmıştır.
- B) Her iki oturum da B salonunda yapılmıştır.
- C) Sabah Akın, öğleden sonra Elif sunum yapmıştır.
- D) Öğleden sonra Burcu sunum yapmıştır.
- E) Öğretim Yöntemleri sunumu Salı günü yapılmıştır.

ÇÖZÜM:

Tabloda Salı günü sabah 3. oturumda Akın'ın Ölçme ve Değerlendirme; öğleden sonra 4. oturumda Elif'in Rehberlik sunumunu yaptığı ve salonların sırasıyla B ve A olduğu görülür.

DOĞRU CEVAP: C**15. Çarşamba günü yapılan sunumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?**

- A) Sabah oturumunda Furkan, öğleden sonra Derya sunum yapmıştır.
- B) Her iki oturum da A salonunda yapılmıştır.
- C) Sabah oturumunda Öğretim Yöntemleri, öğleden sonra Sınıf Yönetimi sunumu yapılmıştır.
- D) Sabah oturumunda Rehberlik, öğleden sonra Ölçme ve Değerlendirme sunumu yapılmıştır.
- E) Öğleden sonra yapılan sunum A salonunda gerçekleştirilmiştir.

ÇÖZÜM:

Tabloda Çarşamba günü sabah (5. oturum) Öğretim Yöntemleri-Derya-A salonu; öğleden sonra (6. oturum) Sınıf Yönetimi-Furkan-B salonu olduğu görülür.

DOĞRU CEVAP: C

16. SORU

$$\frac{\left(3 - \frac{1}{2}\right) \cdot \left(1 + \frac{1}{5}\right)}{2 - \frac{1}{5}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A)
- $\frac{3}{5}$
- B) 1 C)
- $\frac{4}{3}$
- D)
- $\frac{5}{3}$
- E) 2

ÇÖZÜM

① $3 - \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$

② $1 + \frac{1}{5} = \frac{6}{5}$

③ $\frac{5}{2} \cdot \frac{6}{5} = \frac{30}{10} = 3$

④ $2 - \frac{1}{5} = \frac{10}{5} - \frac{1}{5} = \frac{9}{5}$

⑤ $3 \div \left(\frac{9}{5}\right) = 3 \cdot \left(\frac{5}{9}\right) = \frac{15}{9} = \frac{5}{3}$

DOĞRU CEVAP: D) $\frac{5}{3}$ **İPUCU**

Kesirli işlemlerde önce parantez içlerini sadeleştirip, ardından çarpma ve bölme işlemlerini sırayla yapın.

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ
AGS-5
SORU ÇÖZÜMÜ

17. SORU

$$\frac{\sqrt{30} + \sqrt{18}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} - \sqrt{6}$$

işleminin sonucu kaçtır?

- A) 0 B) 1 C) $\sqrt{3}$ D) $\sqrt{6}$ E) 3

ÇÖZÜM YAKLAŞIMI

Kök içinde çarpanlara ayırma yapıp sadeleştirelim.

ADIM ADIM ÇÖZÜM

$$\frac{\sqrt{30} + \sqrt{18}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} - \sqrt{6}$$

$$= \frac{\sqrt{5 \cdot 6} + \sqrt{3 \cdot 6}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} - \sqrt{6}$$

→ Kök içlerini çarpanlarına ayıralım.

$$= \frac{\sqrt{5}\sqrt{6} + \sqrt{3}\sqrt{6}}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} - \sqrt{6}$$

$$= \frac{\sqrt{6}(\sqrt{5} + \sqrt{3})}{\sqrt{5} + \sqrt{3}} - \sqrt{6}$$

→ Payda ile paydaki ortak ifadeyi ayıralım.

$$= \sqrt{6} - \sqrt{6}$$

$$= 0 \quad \rightarrow \text{Sonucu bulalım.}$$

SONUÇ

İşlemin sonucu 0'dır.

DOĞRU CEVAP:

A

18. a, b ve c birer tam sayıdır.

- $a + b \cdot c$ tek,
- $(a + b) \cdot c$ çift,
- $a \cdot b + c$ tek

olduğuna göre,

- I. $a + b$
- II. $a + c$
- III. $b + c$

ifadelerinden hangileri kesinlikle tektir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

1. " $a + b \cdot c$ tek" olduğundan a ile $b \cdot c$ farklı paritydedir.
2. " $a \cdot b + c$ tek" olduğundan $a \cdot b$ ile c farklı paritydedir.
3. c tek olsaydı, " $(a+b) \cdot c$ çift" ifadesinden $a + b$ çift olurdu. Fakat c tek iken birinci şarttan $b \cdot c$ ile b aynı parityde olur, bu durumda $a + b$ tek olurdu; çelişki. O hâlde c çift olmalıdır.
4. c çift ise " $a + b \cdot c$ tek" den a tek olur çünkü $b \cdot c$ çifttir.
5. c çift ve " $a \cdot b + c$ tek" olduğundan $a \cdot b$ tek olur. a tek olduğuna göre b de tek olur.
6. Sonuç olarak a tek, b tek, c çifttir.
7. Buna göre ifadeleri değerlendirelim:
 - I. $a + b = \text{tek} + \text{tek} = \text{çift}$
 - II. $a + c = \text{tek} + \text{çift} = \text{tek}$
 - III. $b + c = \text{tek} + \text{çift} = \text{tek}$Kesinlikle tek olanlar yalnızca II ve III'tür.

DOĞRU CEVAP: D) II ve III

İPUCU: Tek-çift sorularında önce olasılıkları parity (mod 2) mantığıyla test edin.

19. Aşağıdaki eşitlikte x bir gerçekte sayıdır.

$$\frac{8^{x+1} + 4^{2x+1}}{2^{3x}} = 24$$

Buna göre 2^{x+3} kaçtır?

- A) 8 B) 16 C) 24 D) 32 E) 64

ÇÖZÜM

- 1) $8^{x+1} = (2^3)^{x+1} = 2^{3x+3}$
- 2) $4^{2x+1} = (2^2)^{2x+1} = 2^{4x+2}$
- 3) Eşitlikte yerine yazalım:
$$\frac{2^{3x+3} + 2^{4x+2}}{2^{3x}} = 24$$
- 4) Terimleri bölelim: $2^3 + 2^{x+2} = 24$
- 5) $8 + 2^{x+2} = 24$
- 6) $2^{x+2} = 16 = 2^4$
- 7) $x + 2 = 4 \rightarrow x = 2$
- 8) İstenen: $2^{x+3} = 2^{2+3} = 2^5 = 32$

DOĞRU CEVAP: D) 32**İPUCU**

Üslü ifadelerde tabanlar aynıysa önce hepsini ortak tabana çevirip sadeleştirme yapın.

20. SORU

20. a pozitif gerçel sayı olmak üzere gerçel sayılar kümesinde tanımlı f fonksiyonu, her x gerçel sayısı için

$$f(3x - a) = 2ax - a$$

eşitliğini sağlamaktadır.

$$f^{-1}(13) = 5$$

olduğuna göre $f(f(2))$ kaçtır?

- A) 13 B) 15 C) 17 D) 19 E) 21

ÇÖZÜM

- 1) $f^{-1}(13) = 5$ olduğundan $f(5) = 13$ 'tür.
- 2) Verilen bağıntıda $y = 3x - a$ diyelim. Buradan $x = \frac{y+a}{3}$ olur.
- 3) O hâlde
$$f(y) = 2a \cdot \left(\frac{y+a}{3}\right) - a$$
$$= \frac{2a}{3}y + \frac{2a^2}{3} - a.$$
- 4) Şimdi $y = 5$ yazalım:
$$f(5) = \frac{10a}{3} + \frac{2a^2}{3} - a = 13$$
- 5) Düzenlersek:
$$\frac{7a}{3} + \frac{2a^2}{3} = 13$$
$$7a + 2a^2 = 39$$
$$2a^2 + 7a - 39 = 0$$
- 6) Çarpanlara ayıralım:
$$(2a + 13)(a - 3) = 0$$
- 7) a pozitif olduğundan $a = 3$ bulunur.
- 8) $a = 3$ için
$$f(3x - 3) = 6x - 3.$$
- 9) $t = 3x - 3$ dersek $x = \frac{t+3}{3}$ olur ve
$$f(t) = 2t + 3.$$
- 10) Buna göre
$$f(2) = 2 \cdot 2 + 3 = 7$$
$$f(f(2)) = f(7) = 2 \cdot 7 + 3 = 17.$$

DOĞRU CEVAP: C) 17**İPUCU**

Ters fonksiyon bilgisi verildiğinde önce doğrudan eş değer ifadeyi yazın: $f^{-1}(13) = 5$ ise $f(5) = 13$.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

21. Bir teknoloji mağazasında aynı markaya ait üç farklı ürünün birim satış fiyatları aşağıdaki gibidir.

Ürün	Birim Fiyat (TL)
Kulaklık	40
Hoparlör	30
Klavye	20

Kampanya

Hoparlörlerde "3 alana 1 bedava" kampanyası uygulanmaktadır. Buna göre müşteri, ücretini ödediği her 3 hoparlör için 1 hoparlörü ücretsiz almaktadır. Ücretsiz verilen hoparlörler toplam ürün sayısına dâhil edilmekte ancak toplam ödemeye dâhil edilmemektedir.

Bir müşteri mağazadan, ücretsiz verilen hoparlörler de dâhil olmak üzere, toplam 34 ürün almış ve 880 TL ödeme yapmıştır. Ayrıca müşterinin kulaklıklara ödediği toplam tutar, klavyelere ödediği toplam tutardan 120 TL fazladır.

Buna göre müşterinin ücretini ödeyerek aldığı hoparlör sayısı kaçtır?

- A) 6 B) 9 **C) 12** D) 15 E) 18

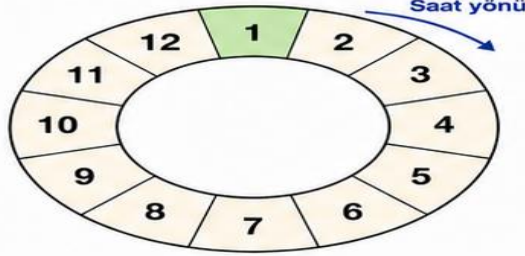
PRATİK ÇÖZÜM

- Kulaklık sayısı = a, klavye sayısı = b, ücreti ödenen hoparlör sayısı = x olsun.
- Kulaklıklara ödenen para, klavyelere ödenenden 120 TL fazla:
 $40a - 20b = 120 \Rightarrow 2a - b = 6 \Rightarrow b = 2a - 6$
- 3 alana 1 bedava olduğundan, x hoparlörün ücreti ödendiye bedava hoparlör sayısı $x/3$ olur.
Toplam hoparlör sayısı = $x + \frac{x}{3} = \frac{4x}{3}$
- Toplam ürün sayısı 34:
 $a + b + \frac{4x}{3} = 34$
 $a + (2a - 6) + \frac{4x}{3} = 34 \Rightarrow 9a + 4x = 120$
- Toplam ödeme 880 TL:
 $40a + 20b + 30x = 880$
 $40a + 20(2a - 6) + 30x = 880 \Rightarrow 80a + 30x = 1000$
 $8a + 3x = 100$
- Denklemler: $\begin{array}{l} 9a + 4x = 120 \\ 8a + 3x = 100 \end{array}$ İkinci 3 ile, birincisini 4 ile çarpalım:
 $\begin{array}{l} 27a + 12x = 360 \\ 32a + 12x = 400 \end{array}$
Çıkaralım: $5a = 40 \Rightarrow a = 8$
- $a = 8$ değerini yerine yazalım:
 $8a + 3x = 100$
 $8 \cdot 8 + 3x = 100 \Rightarrow 64 + 3x = 100 \Rightarrow 3x = 36 \Rightarrow x = \frac{36}{3} = 12$

Ücretini ödeyerek aldığı hoparlör sayısı 12'dir.

CEVAP **C** **12**

22. Aşağıda 12 bölmeli dairesel bir oyun zemini numaralandırılmış olarak verilmiştir.

Puan Kuralı

Taşın bulunduğu bölüm numarası asal ise puana iki katı değer eklenir.

Taşın bulunduğu bölüm numarası 4'ün katı ise puana üç katı değer eklenir.

Diğer bölümlerde puana o sayı kadar değer eklenir.

Oyunun Kuralları

Oyun taşı 1 numaralı bölümde başlar.

Her hamlede taş, saat yönünde en az 1 en fazla 4 bölüm ilerletilir.

Taşın bulunduğu bölüme göre puan kuralı uygulanır ve puana ilgili değer eklenir.

Taş 12 numaralı bölümü geçtikten sonra ilk kez 1 numaralı bölüme geldiğinde oyun biter.

Başlangıçta 1 numaralı bölüm puana dâhil edilmez, oyunun sonunda dönülen 1 numaralı bölümü puana dâhil edilir.

Buna göre, bu oyuncunun elde edebileceği en yüksek puan kaçtır?

- A) 126 B) 138 C) 146 D) 150 **E) 154**

ÇÖZÜM:

En yüksek puanı elde etmek için her hamlede en fazla (4) bölüm ilerlemek en avantajlı yoldur. Böylece 1'den 12'ye en az hamleyle ulaşırız.

İzlenen yol (her hamlede 4 ilerleyerek):

1 → 5 → 9 → 1 → 5 → 9 → 1 → 5 → 9 → 1 → 5 → 9 → 1
(4 ilerler) (4 ilerler) (4 ilerler) (4 ilerler) (4 ilerler) (4 ilerler) (4 ilerler)

Ziyaret edilen bölümler ve puan hesaplamaları:

- 5 ⇒ 2 × 5 = 10 (asal)
- 9 ⇒ 9 (ne asal ne 4'ün katı)
- 1 ⇒ 1 (oyun sonunda ilk kez dönülen 1)
- 5 ⇒ 2 × 5 = 10
- 9 ⇒ 9
- 1 ⇒ 1
- 5 ⇒ 2 × 5 = 10
- 9 ⇒ 9
- 1 ⇒ 1
- 5 ⇒ 2 × 5 = 10
- 9 ⇒ 9
- 1 ⇒ 1
- 5 ⇒ 2 × 5 = 10
- 9 ⇒ 9
- 1 ⇒ 1

1. tur = 20

2. tur = 20

3. tur = 20

4. tur = 20

5. tur = 20

Toplam tur puanı = 20 + 20 + 20 + 20 = 20 = 100

Toplam puan = 100 + (son 1'in puanı) 1 = 101

Toplam puan = 154

DOĞRU CEVAP: E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

23. Bir eğitim merkezinde yapılan deneme sınavı için X, Y ve Z salonlarına öğrenciler yerleştirilmiştir. Başlangıçta X salonundaki öğrenci sayısı, Y salonundaki öğrenci sayısından 5 fazla, Z salonundaki öğrenci sayısından ise 7 fazladır.

Sınav başlamadan önce;

- X salonundaki öğrencilerin $\frac{1}{4}$ 'ü Y salonuna,
- Y salonundaki öğrencilerin $\frac{1}{5}$ 'i Z salonuna,
- Z salonundaki öğrencilerin $\frac{1}{6}$ 'sı X salonuna aktarılmıştır.

Bu aktarmalardan sonra üç salondaki öğrenci sayıları birbirine eşit olmuştur.

Buna göre başlangıçta üç salonda toplam kaç öğrenci vardır?

- A) 168 B) 174 C) 180 D) 186 E) 192

İPUCU

Bu tip sorularda salonları değişkenle ifade edip aktarmaları sırayla takip etmek çözümü kolaylaştırır.

ÇÖZÜM:

1. Başlangıç sayıları sırasıyla $X=a$, $Y=b$, $Z=c$ olsun.
2. Verilenlere göre: $a=b+5$ ve $a=c+7$. Buradan $b=a-5$, $c=a-7$.
3. Aktarmalar sırasıyla yapılıyor:
 - 1. aktarım sonrası: $X_1 = \frac{3a}{4}$, $Y_1 = b + \frac{a}{4}$, $Z_1 = c$.
 - 2. aktarım sonrası: $Y_2 = \frac{4}{5} \left(b + \frac{a}{4} \right) = \frac{4b}{5} + \frac{a}{5}$,
 $Z_2 = c + \frac{1}{5} \left(b + \frac{a}{4} \right) = c + \frac{b}{5} + \frac{a}{20}$.
 - 3. aktarım sonrası:
 $X_{\text{son}} = \frac{3a}{4} + \frac{1}{6} \left(c + \frac{b}{5} + \frac{a}{20} \right)$,
 $Y_{\text{son}} = \frac{4b}{5} + \frac{a}{5}$, $Z_{\text{son}} = \frac{5}{6} \left(c + \frac{b}{5} + \frac{a}{20} \right)$.
4. Son durumda salonlar eşit olduğundan özellikle Y_{son} ve Z_{son} 'u eşitleyelim.
5. $b=a-5$ ve $c=a-7$ yazılırsa:
 $Y_{\text{son}} = \frac{4(a-5)}{5} + \frac{a}{5} = a - 4$.
 $Z_{\text{son}} = \frac{5}{6} (a-7) + \frac{a-5}{6} + \frac{a}{24} = \frac{25a}{24} - \frac{20}{3}$.
6. Eşitleme: $a-4 = \frac{25a}{24} - \frac{20}{3} \Rightarrow 24a - 96 = 25a - 160 \Rightarrow a=64$.
7. Buna göre $b=59$ ve $c=57$.
8. Başlangıç toplamı: $a+b+c = 64+59+57 = 180$.
9. Kontrol: Son durumda her salon 60 öğrenci olur.
 $X_{\text{son}} = 60$, $Y_{\text{son}} = 60$, $Z_{\text{son}} = 60$.

Başlangıçta toplam öğrenci sayısı 180'dir.

DOĞRU CEVAP: C) 180

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

24 ve 25. soruların çözümü

Bir çevrimiçi eğitim platformunda K, L, M ve N gruplarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Grup	Kayıtlı Katılımcı Sayısı	Eğitimi Tamamlayan Katılımcı Oranı	Tamamlayanlar İçinde Sertifika Almaya Hak Kazanan Oranı
K	150	4/5	3/5
L	180	3/4	2/3
M	210	4/5	5/7
N	240	5/6	?

Dört grupta sertifika almaya hak kazananların toplamı 402'dir.

SORULAR

24 N grubunda eğitimi tamamladığı hâlde sertifika alamayan kaç kişi vardır?

25 Dört grup için planlanan ek destek süresi kaç saattir?

İPUCU

1 Tamamlayan sayıları:

$$K = 150 \times \frac{4}{5} = 120$$

$$L = 180 \times \frac{3}{4} = 135$$

$$M = 210 \times \frac{4}{5} = 168$$

$$N = 240 \times \frac{5}{6} = 200$$

2 Sertifika alan sayıları:

$$K = 120 \times \frac{3}{5} = 72$$

$$L = 135 \times \frac{2}{3} = 90$$

$$M = 168 \times \frac{5}{7} = 120$$

$$\text{İlk üç grubun toplamı} = 72 + 90 + 120 = 282$$

Toplam sertifika alan 402 olduğuna göre:

$$N = 402 - 282 = 120$$

3 24. sorunun çözümü:

N grubunda eğitimi tamamlayıp sertifika alamayan sayısı:

$$200 - 120 = 80$$

24. SORU DOĞRU CEVAP: C) 80

4 25. sorunun çözümü: Kurala göre:

- Eğitimi tamamladığı hâlde sertifika alamayan her katılımcı için 2 saat
- Eğitimi tamamlamayan her katılımcı için 3 saat

Grup	Tamamlayan Sayı	Sertifika Alan Sayı	Tamamlayıp Sertifika Alamayan (2 saat/kişi)	Tamamlamayan (3 saat/kişi)	Toplam Ek Destek Süresi (saat)
K	120	72	$120 - 72 = 48 \rightarrow 48 \times 2 = 96$	$150 - 120 = 30 \rightarrow 30 \times 3 = 90$	$96 + 90 = 186$
L	135	90	$135 - 90 = 45 \rightarrow 45 \times 2 = 90$	$180 - 135 = 45 \rightarrow 45 \times 3 = 135$	$90 + 135 = 225$
M	168	120	$168 - 120 = 48 \rightarrow 48 \times 2 = 96$	$210 - 168 = 42 \rightarrow 42 \times 3 = 126$	$96 + 126 = 222$
N	200	120	$200 - 120 = 80 \rightarrow 80 \times 2 = 160$	$240 - 200 = 40 \rightarrow 40 \times 3 = 120$	$160 + 120 = 280$

$$\text{Genel toplam: } 186 + 225 + 222 + 280 = 913$$

25. SORU DOĞRU CEVAP: C) 913

Tablo sorularında önce tamamlayan sayıyı, sonra sertifika alan sayıyı bulun; ardından eksikleri destek saatine dönüştürün.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

26 ve 27. SORULARIN ORTAK VERİLERİ

Bir kurs merkezinin beş farklı şubesinde yapılan 80 soruluk bir deneme sınavına ait veriler aşağıdaki grafikte verilmiştir.

$$\text{Net} = \frac{\text{Doğru} - \text{Yanlış}}{4}$$

$$\text{Doğru} + \text{Yanlış} + \text{Boş} = 80$$

Şube	Aday Sayısı	Ortalama Doğru Sayısı	Ortalama Boş Sayısı
K	90	54	6
L	120	50	10
M	150	48	16
N	180	44	12
P	210	42	18

26. SORU

Ortalama neti en yüksek olan şubenin toplam neti, toplam net sıralamasında üçüncü sırada yer alan şubenin toplam netinden kaç eksiktir?

- A) 1890 B) 2190 C) 2300 D) 2310 E) 2460

27. SORU

Genel ortalama netin altında kalan şubelerdeki toplam yanlış sayısı, genel ortalama netin üstünde kalan şubelerdeki toplam boş soru sayısından kaç fazladır?

- A) 3960 B) 4380 C) 4420 D) 4620 E) 4860

IPUCU: Önce yanlış sayısını, sonra ortalama neti ve toplam neti bulun.

26. SORUNUN ÇÖZÜMÜ

1. Yanlış sayıları:

$$K: 80 - 54 - 6 = 20$$

$$L: 80 - 50 - 10 = 20$$

$$M: 80 - 48 - 16 = 16$$

$$N: 80 - 44 - 12 = 24$$

$$P: 80 - 42 - 18 = 20$$

2. Ortalama netler (Net = Doğru - Yanlış/4):

$$K: 50 - 20/4 = 49$$

$$L: 50 - 20/4 = 45$$

$$M: 48 - 16/4 = 44$$

$$N: 44 - 24/4 = 38$$

$$P: 42 - 20/4 = 37$$

3. Ortalama neti en yüksek şube:

K

4. Toplam netler:

$$K: 90 \times 49 = 4410$$

$$L: 120 \times 45 = 5400$$

$$M: 150 \times 44 = 6600$$

$$N: 180 \times 38 = 6840$$

$$P: 210 \times 37 = 7770$$

5. Toplam net sıralaması:

$$P > N > M > L > K$$

6. Üçüncü sıradaki şube M olduğuna göre fark:

$$6600 - 4410 = 2190$$

7. Sonuç: 26. sorunun doğru cevabı: **B) 2190**

27. SORUNUN ÇÖZÜMÜ

1. Tüm şubelerin toplam neti:

$$4410 + 5400 + 6600 + 6840 + 7770 = 31020$$

2. Toplam aday sayısı:

$$90 + 120 + 150 + 180 + 210 = 750$$

3. Genel ortalama net:

$$31020 / 750 = 41,36$$

4. Genel ortalama netin altında kalan şubeler:

N ve P

5. Bu şubelerdeki toplam yanlış sayısı:

$$N: 24 \times 180 = 4320$$

$$P: 20 \times 210 = 4200$$

$$\text{Toplam} = 8520$$

7. Bu şubelerdeki toplam boş sayısı:

$$K: 6 \times 90 = 540$$

$$L: 10 \times 120 = 1200$$

$$M: 16 \times 150 = 2400$$

$$\text{Toplam} = 4140$$

6. Genel ortalama netin üstünde kalan şubeler:

K, L ve M

8. İstenen fark:

$$8520 - 4140 = 4380$$

9. Sonuç: 27. sorunun doğru cevabı: **B) 4380**

26. SORU DOĞRU CEVAP: **B) 2190**

27. SORU DOĞRU CEVAP: **B) 4380**

28 - 30. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir kurs merkezinde K, L, M, N ve P sınıflarında birer ders yapılacaktır. Dersler:

- N en kalabalık sınıftır.
- L, K'dan 4 fazladır.
- K, P'den 4 fazladır.
- P, M'den 4 fazladır.
- Coğrafya en kalabalık sınıfta yapılır $\Rightarrow$ Coğrafya = N
- Matematik, Türkçe'den 8 fazladır.
- Tarih, Türkçe'den 4 fazladır.
- Vatandaşlık, Tarih'ten 8 eksiktir.

Öğrenci sayıları 28, 32, 36, 40, 44'tür.

N en kalabalık $\Rightarrow$ **N = 44**

$$L = 44 - 4 = 40$$

$$K = 40 - 4 = 36$$

$$P = 36 - 4 = 32$$

$$M = 32 - 4 = 28$$

Dersler:

- Matematik = N = 44**
- Türkçe = 44 - 8 = 36 = K**
- Tarih = 36 + 4 = 40 = L**
- Vatandaşlık = 40 - 8 = 32 = P**
- Coğrafya = 28 = M**

28. Buna göre Coğrafya ve Matematik derslerindeki toplam öğrenci sayısı, Türkçe ve Vatandaşlık derslerindeki toplam öğrenci sayısından kaç fazladır?

Coğrafya (M) ve Matematik (N) toplamı:

$$28 + 44 = 72$$

Türkçe (K) ve Vatandaşlık (P) toplamı:

$$36 + 32 = 68$$

$$\text{Fark} = 72 - 68 = 4$$

DOĞRU CEVAP: D

- 29.
- Her öğrenciye yalnızca kendi dersine ait kitapçık verilir.
 - Türkçe ve Matematik derslerinde her öğrenciye 2'şer kitapçık verilir.
 - Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık derslerinde her öğrenciye 3'er kitapçık verilir.
 - Türkçe ve Matematik kitapçıkları 18'li paketler hâlinde satılmaktadır.
 - Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık kitapçıkları 20'li paketler hâlinde satılmaktadır.

Ders	Öğrenci Sayısı	Kitapçık/ Öğrenci	Toplam Kitapçık	Paketleme	Toplam Paket	Artan Kitapçık
Matematik	44	2	88	18'li	88/18 = 4 paket	16
Türkçe	36	2	72	18'li	72/18 = 4 paket	0
Tarih	40	3	120	20'li	120/20 = 6 paket	0
Coğrafya	28	3	84	20'li	84/20 = 4 paket	4
Vatandaşlık	32	3	96	20'li	96/20 = 4 paket	16

$$\text{Toplam paket} = 4 + 4 + 6 + 4 + 4 = 22 \text{ paket}$$

$$\text{Toplam artan kitapçık} = 16 + 0 + 0 + 4 + 16 = 36$$

DOĞRU CEVAP: C

30. Türkçe ve Matematik kitapçıklarının bir paketi 126 TL, Tarih, Coğrafya ve Vatandaşlık kitapçıklarının bir paketi ise 160 TL'dir.

Ders	Toplam Paket	Paket Fiyatı (TL)	Toplam Maliyet (TL)
Matematik	4	126	4 × 126 = 504
Türkçe	4	126	4 × 126 = 504
Tarih	6	160	6 × 160 = 960
Coğrafya	4	160	4 × 160 = 640
Vatandaşlık	4	160	4 × 160 = 640

$$\text{Toplam maliyet} = 504 + 504 + 960 + 640 + 640 = 3248 \text{ TL}$$

$$\text{Kullanılan kitapçık sayısı} = (88 + 72 + 120 + 84 + 96) - 36 = 460 - 36 = 424$$

$$\text{Artan kitapçık sayısı} = 36$$

$$\text{Birim maliyet} = \frac{3248}{424} = 7,66... \text{ TL } (> 7,5 \text{ TL})$$

DOĞRU CEVAP: C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

31. Asya Hun Devleti hükümdarı Mete Han, Çin'e karşı peş peşe büyük zaferler kazanmış ve Çin imparatorunu antlaşma yapmaya mecbur bırakmıştır. Ancak Mete Han, Çin topraklarına yerleşebilecek askeri güce ve fırsata sahip olmasına rağmen Türk halkının Çin Seddi'ni aşarak Çin'e yerleşmesine kesinlikle izin vermemiş, Çin'i sadece vergiye bağlamakla yetinmiştir.

Buna göre Mete Han'ın uyguladığı bu politika ile ilgili;

- I. Türklerin kalabalık Çin nüfusu içinde asimile olmasını engellemeyi amaçladığı,
- II. Çin'in ekonomik kaynaklarından yararlanmak istediği,
- III. Konar-göçer yaşam tarzını terk edip yerleşik hayata geçmeyi planladığı

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM:

Mete Han'ın, Çin'e yerleşebilecek askerî güce ve fırsata sahip olmasına rağmen Türk halkının Çin'e yerleşmesine izin vermemesi, Türklerin kalabalık Çin nüfusu içinde **asimile olmasını engellemeyi amaçladığını** gösterir.

Çin'i sadece vergiye bağlamakla yetinmesi, Çin topraklarını doğrudan ele geçirmek yerine ekonomik kazanç sağlamayı tercih ettiğini, yani Çin'in **ekonomik kaynaklarından yararlanmak istediğini** gösterir.

Ancak, Çin'e yerleşmemeyi tercih etmesi, konar-göçer yaşam tarzını terk edip **yerleşik hayata geçmeyi planladığı anlamına gelmez**; aksine, yerleşik yaşama geçmemiştir.

SONUÇ:

- ✓ I. Türklerin kalabalık Çin nüfusu içinde asimile olmasını engellemeyi amaçladığı → **ULAŞILABİLİR.**
- ✓ II. Çin'in ekonomik kaynaklarından yararlanmak istediği → **ULAŞILABİLİR.**
- ✗ III. Konar-göçer yaşam tarzını terk edip yerleşik hayata geçmeyi planladığı → **ULAŞILAMAZ.**

DOĞRU CEVAP: C

32. Türk-İslam şehirlerinde aynı esnaf grubuna ait dükkânların bir sokak boyunca karşılıklı sıralandığı üstü açık veya kapalı çarşılar “arasta” denilmektedir.

Buna göre, şehirlerde mücevher, kumaş gibi kıymetli eşyaların alım satımının yapıldığı ve aynı zamanda bu malların güvenle saklandığı kapalı çarşılar aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılır?

- A) Kapan B) Ribat C) İmarethane
D) Bedesten E) Zaviye

ÇÖZÜM:

Soru, şehirlerde kıymetli eşyaların (mücevher, kumaş vb.) alım satımının yapıldığı ve aynı zamanda güvenle saklandığı kapalı çarşıların adını sormaktadır.

- A) **Kapan:** Küçük ölçekli, genellikle günlük ihtiyaçların satıldığı yerlerdir. (Uygun değil)
- B) **Ribat:** Sınır bölgelerinde yolcuların konaklaması ve güvenliğin sağlanması için yapılmış yapılardır. (Uygun değil)
- C) **İmarethane:** Yoksullara yemek verilen hayır kurumlarıdır. (Uygun değil)
- D) **Bedesten:** Değerli eşyaların (mücevher, kumaş, kıymetli metaller vb.) alınıp satıldığı, aynı zamanda bu malların güvenli şekilde saklandığı kapalı çarşılardır.
- E) **Zaviye:** Tasavvufi tarikatların eğitim ve ibadet için kullandığı yapılardır. (Uygun değil)

SONUÇ:

Kıymetli eşyaların alım satımının yapıldığı ve güvenle saklandığı kapalı çarşılar “**Bedesten**” ile adlandırılır.

DOĞRU CEVAP: D

- 33.** Klasik Dönem Osmanlı devlet teşkilatında, Fatih Sultan Mehmet döneminden itibaren padişahlar Divan-ı Hümayun toplantılarına başkanlık etme uygulamasını terk etmiş ve bu görevi sadrazamlara bırakmıştır. Padişahlar ise divan görüşmelerini “Kasr-ı Adl” adı verilen kafesli bir pencereden izlemeye başlamıştır.

Bu durumun;

- I. sadrazamın devlet idaresindeki siyasi etkinliğinin artması,
- II. Divan-ı Hümayun’un bir karar organı olmaktan çıkıp danışma kurulu niteliği kazanması,
- III. padişahın mutlak otoritesinin zayıflayarak meclis üstünlüğünün ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM:

- I. ✓ Padişahın divana başkanlık etmeyi bırakıp sadrazama bırakması, sadrazamın yönetim içindeki rolünü ve siyasi etkinliğini artırır.
→ I. yargı doğrudur.
- II. ✓ Padişahın divan görüşmelerini “Kasr-ı Adl” penceresinden izlemesi, artık doğrudan karar sürecine katılmadığını gösterir. Bu durum divanın, padişahın fikir aldığı danışma kurulu hâline gelmesine neden olur.
→ II. yargı doğrudur.
- III. ✗ Bu uygulama padişahın yetkilerini kısıtlamaz, aksine mutlak otoritesini korur. Meclis üstünlüğü değil, merkezî otorite anlayışı güçlenmiştir.
→ III. yargı yanlıştır.

SONUÇ:

Bu durum I ve II numaralı gelişmelere zemin hazırlar.
Doğru cevap: I ve II’dir.

DOĞRU CEVAP: C

34. Bir İtalyan delegesi, I. Dünya Savaşı'nın galip devletlerinin dünya haritasını yeniden çizmek üzere gerçekleştirdiği görüşmeler sırasında kendi hükümetine gönderdiği raporda şu ifadelere yer vermiştir:

"Müttefiklerimiz olan İngiltere ve Fransa, savaşa girmemiz karşılığında gizli antlaşmalarla bize vadettikleri Batı Anadolu kıyılarını, bölgede 'Hristiyanların çoğunlukta olduğu ve katledildiği' yönündeki asılsız raporları bahane ederek elimizden almışlardır. İngiltere'nin asıl amacı, Doğu Akdeniz'de İtalya gibi güçlü bir donanma ve siyasi rakip görmek yerine, her an kendi güdümünde tutabileceği zayıf bir piyon devleti o bölgeye yerleştirmektir."

İtalyan delegenin bu raporda tepki gösterdiği ve İtilaf Devletleri arasında ilk belirgin görüş ayrılıklarının yaşanmasına neden olan bu gelişme, aşağıdakilerin hangisinde ortaya çıkmıştır?

- A) Londra Konferansı B) Paris Barış Konferansı
C) Mondros Mütarekesi D) San Remo Konferansı
E) Sevr Antlaşması

ÇÖZÜM:

İtalyan delegenin şikâyetleri şunlardır:

- İngiltere ve Fransa'nın, İtalya'ya gizli antlaşmalarla vaat edilen Batı Anadolu kıyılarını vermemesi,
- Bölgede "Hristiyanların çoğunlukta olduğu ve katledildiği"ne dair asılsız raporları bahane etmeleri,
- İngiltere'nin, Doğu Akdeniz'de İtalya gibi güçlü bir rakip yerine, kendi denetiminde zayıf bir piyon devlet kurmak istemesi.

Bu durum, savaş sonrası barış görüşmelerinde İtalya'ya vaat edilen toprakların (özellikle Batı Anadolu kıyıları ve Doğu Akdeniz adaları) İngiltere ve Fransa tarafından Yunanistan'a verilmesiyle ortaya çıkmıştır.

Bu gelişme **Paris Barış Konferansı'nda (1919)** yaşanmış ve İtalya'nın konferansı terk etmesine yol açarak **İtilaf Devletleri arasında ilk belirgin görüş ayrılıklarının ortaya çıkmasına neden olmuştur.**

SONUÇ:

Bu gelişme Paris Barış Konferansı'nda ortaya çıkmıştır.

Doğru cevap: **B** şıkkı

DOĞRU CEVAP: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

35. Mustafa Kemal Atatürk, Millî Mücadele'nin başlangıcından Cumhuriyet'in inşasına kadar geçen tarihi süreci bizzat anlattığı ölümsüz eseri Nutuk'u, 1927 yılında toplanan Cumhuriyet Halk Fırkası'nın İkinci Büyük Kurultayı'nda altı gün boyunca okumuştur. Belgelere dayanan bu eser, 1919'da Samsun'a çıkışla başlar ve 1927'deki "Gençliğe Hitabe" ile sona erer.

Buna göre aşağıdaki inkılap veya siyasi gelişmelerden hangisinin, Mustafa Kemal Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde yer alması beklenemez?

- A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması ve sonrasındaki siyasi gelişmeler
- B) Yeni Türk Devleti'nin başkentinin Ankara olarak ilan edilmesi
- C) Saltanatın kaldırılarak Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasi varlığına son verilmesi
- D) Menemen Olayı'nın yaşanması üzerine çok partili hayata geçiş denemelerinin ertelenmesi
- E) Halifelik makamının kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

ÇÖZÜM:

Nutuk, 1919'da Samsun'a çıkışla başlayan Millî Mücadele dönemini ve Cumhuriyet'in kuruluşuna kadarki süreci kapsar. Mustafa Kemal Atatürk eseri, 1927'de CHP'nin 2. Kurultayı'nda (15–20 Ekim 1927) altı gün boyunca okumuştur. Bu nedenle 1927 sonrasındaki gelişmeler Nutuk'ta yer alamaz.

- ✓ A) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Şeyh Said İsyanı: 1925'te meydana gelmiştir. 1927'den önce olduğu için yer alabilir.
- ✓ B) Ankara'nın başkent ilan edilmesi: 1923'tedir. 1927'den önce olduğu için yer alabilir.
- ✓ C) Saltanatın kaldırılması: 1922'dedir. 1927'den önce olduğu için yer alabilir.
- ✗ D) Menemen Olayı ve çok partili hayata geçiş denemelerinin ertelenmesi: Menemen Olayı 1930'da yaşanmıştır. 1927'den sonra olduğu için Nutuk'ta yer alamaz.
- ✓ E) Halifeliğin kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat: 1924'tedir. 1927'den önce olduğu için yer alabilir.

SONUÇ:

1927 sonrasındaki bir olay olan D seçeneğindeki gelişme, Nutuk'ta yer alması beklenemez.

DOĞRU CEVAP: D

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ

AGS-5

SORU ÇÖZÜMÜ

36. 1950'li yılların ortalarından itibaren Kıbrıs Adası'nda, Rum Başpiskopos Makarios'un siyasi öncülüğünde ve Yorgos Grivas'ın komutasında kurulan EOKA silahlı örgütü tarafından kanlı eylemler başlatılmıştır. Bu eylemlerin temel amacı; adadaki İngiliz yönetimine son vermek, Kıbrıs Türklerini asimile etmek veya göçe zorlamak ve nihayetinde adanın tamamını Yunanistan sınırlarına dâhil etmektir.

Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhak edilmesini öngören ve EOKA terör örgütünün temel varlık nedeni olan bu siyasi ideale verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Megali İdea B) Enosis
C) Akritas Planı D) Annan Planı
E) Taksim Politikası

ÇÖZÜM:

EOKA'nın temel amacı, Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması (ilhak edilmesi) yani **ENOSİS**'i gerçekleştirmektir.

- A) **Megali İdea:** Bütün Yunanların yaşadığı bölgeleri kapsayan büyük Yunanistan hayalidir. Kıbrıs özelinde değildir.
- B) **Enosis:** Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması (ilhak edilmesi) idealidir.
- C) **Akritas Planı:** Bizans'ın doğu sınırını savunma planıdır.
- D) **Annan Planı:** Kıbrıs Sorunu'na çözüm getirmeyi amaçlayan modern bir plandır.
- E) **Taksim Politikası:** Kıbrıs'ın bölünmesini öngörür.

SONUÇ:

Doğru cevap: **B) Enosis**

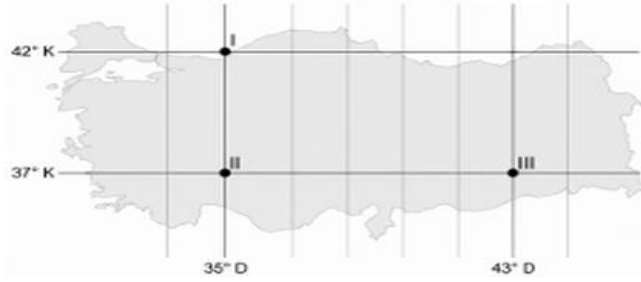

DOĞRU CEVAP: B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

37. Aşağıdaki haritada Türkiye sınırları içinde yer alan üç farklı merkezin coğrafi koordinatları gösterilmiştir.

Yalnızca haritada verilen koordinat bilgileri dikkate alındığında, bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yaz gündönümünde I. merkezde Güneş, II. merkeze göre ufuk düzleminde daha uzun süre kalır.
- B) I ve II. merkezlerde gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu an aynıdır.
- C) Verilen merkezler içerisinde yerel saatin en ileri olduğu yer III. merkezdir.
- D) Yıl boyunca gece ile gündüz süreleri arasındaki zaman farkının en az olduğu merkez I. merkezdir.
- E) II ve III. merkezlerde grup ve tan süresi birbirine eşittir.

ÇÖZÜM

KOORDİNATLAR

I: 42°K-35°D II: 37°K-35°D III: 37°K-43°D

TEMEL KURAL

- Enlem arttıkça yıllık gece-gündüz süresi farkı büyür.
- Aynı enlemde Güneş açısı ile tan ve grup süreleri aynıdır.
- Doğuya gidildikçe yerel saat ilerler.

SEÇENEKLERİN İNCELENMESİ

- A DOĞRU**
42°K'de yaz gündönümünde gündüz, 37°K'den daha uzundur.
- B DOĞRU**
Her iki merkezde de en kısa gölge yerel öğle vaktinde oluşur.
- C DOĞRU**
En doğudaki III. merkezde yerel saat en ileridir.
- D YANLIŞ**
I. merkezde yıllık süre farkı en az değil, en fazladır.
- E DOĞRU**
II ve III aynı enlemde olduğundan tan-grup süreleri eşittir.

DOĞRU CEVAP: D

Not: B'de "an", aynı saat değil; her merkezin kendi yerel öğle vaktidir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

38. Yaz yağışlarına bağlı olarak yeşeren gür çayır örtüsü altında gelişir. Düşük sıcaklıklar nedeniyle bitki kalıntılarının ayrışması yavaş gerçekleşir ve toprağın üst kısmında kalın bir humus tabakası birikir. Organik madde yönünden son derece zengin ve koyu renkli olan bu topraklar dünyanın en verimli yerli (zonal) toprakları arasında yer almasına rağmen, bulundukları alanın sert iklim koşulları bu potansiyelin tarımda tam anlamıyla değerlendirilmesini sınırlandırır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu toprak tipinin yaygın olarak görülmesi beklenir?

- A) Batı Torosların güneye dönük yamaçlarında
- B) Kuzeydoğu Anadolu'daki yüksek platolarda
- C) Doğu Karadeniz Dağları'nın denize bakan yamaçlarında
- D) Güneydoğu Anadolu'nun güneyindeki geniş düzlüklerde
- E) İç Anadolu'daki kapalı havza tabanlarında

ÇÖZÜM:

- ✓ Verilen özellikler, **çernozyom (kara toprak)** için tipiktir. Çayır örtüsü altında oluşur, humus bakımından zengindir, koyu renklidir ve çok verimlidir. Ancak bölgenin sert iklim koşulları tarımsal potansiyelin tam olarak kullanılmasını sınırlar.
- ✓ Ülkemizde çernozyom topraklar karakteristik olarak Erzurum-Kars bölümünde, yani **Kuzeydoğu Anadolu'nun yüksek platolarında** görülür.
- ✓ Diğer seçenekler elenir: Torosların güney yamaçları ve Doğu Karadeniz kıyıya bakan yamaçları nemli orman özelliklidir; Güneydoğu ve İç Anadolu kapalı havzalar ise çernozyomun tipik yayılış alanı değildir.

SONUÇ:

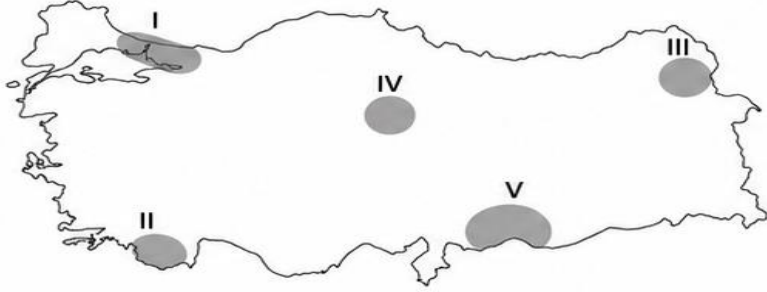
Doğru cevap: B) Kuzeydoğu Anadolu'daki yüksek platolarda

✓ **DOĞRU CEVAP: B**

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

39. Aşağıdaki haritada Türkiye’de yer alan bazı plato alanları numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu platoların oluşum süreçleri ve temel yüzey şekli özellikleri dikkate alındığında, aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı alan, uzun süreli dış kuvvet aşındırması sonucunda deniz seviyesine yaklaşmış peneplen karakterine en yakın alandır.
- B) II numaralı alanda arazinin kalkerli yapısından dolayı yeraltı su seviyesi düşüktür, erimeye bağlı olarak lapy ve kör vadi gibi şekiller yaygındır.
- C) III numaralı plato, kırık hatları boyunca yüzeye çıkarak geniş alanlara yayılan bazaltik lavların zamanla akarsularca parçalanmasıyla oluşmuştur.
- D) IV numaralı alan, kalın volkanik tuf tabakalarının sel suları ve rüzgâr tarafından aşındırılmasıyla ortaya çıkan peri bacaları ve badlands topoğrafyası ile karakterizedir.
- E) V numaralı alanda yatay duruşlu tortul tabakaların akarsular tarafından yarılmalarıyla oluşmuş düzlükler geniş yer tutar.

✓ ÇÖZÜM

HARİTADAKİ PLATOLAR

- I → Çatalca-Kocaeli Platosu
- II → Teke Platosu
- III → Erzurum-Kars Platosu
- IV → Haymana Platosu
- V → Gaziantep-Şanlıurfa Platosu

SEÇENEK ANALİZİ

- ✓ A) Doğru — I numaralı alan Çatalca-Kocaeli Platosu’dur; aşınım yüzeyi olup peneplen karakterine en yakın alanlardan biridir.
- ✓ B) Doğru — II numaralı alan Teke Platosu’dur; karstik yapı nedeniyle lapy ve kör vadi gibi şekiller yaygındır.
- ✓ C) Doğru — III numaralı alan Erzurum-Kars Platosu’dur; bazaltik lavların geniş alanlara yayılması ve sonrasında parçalanmasıyla oluşmuştur.
- ✗ D) Yanlış — IV numaralı alan Haymana Platosu’dur. Peribacaları ve badlands topoğrafyası Kapadokya (Ürgüp-Göreme çevresi) için tipiktir; Haymana Platosu’nun temel özelliği değildir.
- ✓ E) Doğru — V numaralı alan Gaziantep-Şanlıurfa Platosu’dur; yatay duruşlu tortul tabakaların akarsular tarafından yarılmalarıyla oluşan düzlükler geniş yer tutar.

DOĞRU CEVAP: D

İPUCU: Harita sorularında sadece adı değil, oluşum özelliği ve konumu birlikte değerlendirilmelidir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS- 5 SORU ÇÖZÜMÜ

40. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, Türkiye’de nüfusun ortanca yaşının geçmişten günümüze belirgin bir şekilde yükseldiği görülmektedir.

Bu demografik değişimin Türkiye’de;

- I. nüfusun ikiye katlanma süresinin uzaması,
- II. genç bağımlı nüfus oranının azalması,
- III. demografik yatırımlara duyulan ihtiyacın artması

durumlarından hangilerini beraberinde getirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

TEMEL YORUM

Ortanca yaşın yükselmesi, nüfusun yaşlandığını ve nüfus artış hızının görece yavaşladığını gösterir. Genç nüfusun toplam içindeki payı azalır.

ÖNCÜLLERİN ANALİZİ

I

I. nüfusun ikiye katlanma süresinin uzaması

DOĞRU

Nüfus artış hızı yavaşladığında, belirli bir nüfusun iki katına ulaşması daha uzun zaman alır. Bu nedenle doğru bir sonuçtur.

II

II. genç bağımlı nüfus oranının azalması

DOĞRU

Ortanca yaş yükseliyorsa genç (çocuk/genç) nüfusun toplam içindeki payı azalma eğilimindedir. Bu nedenle doğru bir sonuçtur.

III

III. demografik yatırımlara duyulan ihtiyacın artması

YANLIŞ

Demografik yatırımlara duyulan ihtiyaç, hızlı nüfus artışı ve genç nüfusun yoğun olduğu dönemlerde daha belirgindir. Ortanca yaşın yükselmesi ise doğrudan bu ihtiyacın artmasını gerektirmez. Bu nedenle yanlış bir sonuçtur.

Bu nedenle birlikte gerçekleşen durumlar I ve II’dir.

DOĞRU CEVAP:

C

I ve II

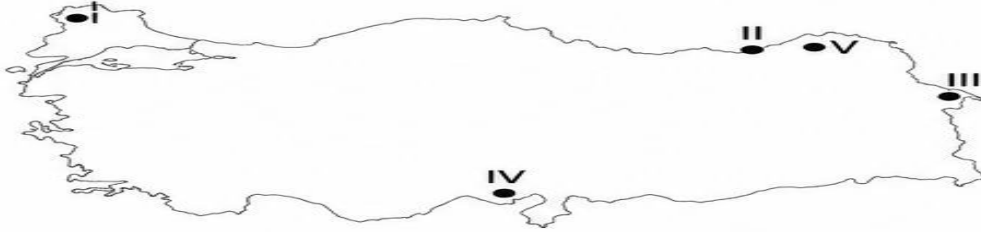
İpucu: Ortanca yaş artıyorsa doğurganlık düşer, genç nüfus oranı azalır ve nüfus artış hızı yavaşlar.

Mikroklima alanları; dağların uzanışı, yükselti farkı, denize yakınlık, bakı, vadi yapısı gibi etkenlerle oluşur. Dar ve özel koşullara sahip alanlardır.

- 41.** Mikroklima; makroklima alanı içerisinde yer şekillerinin etkisiyle dar alanlarda beliren ve çevresinden tamamen farklılık gösteren iklim şartlarıdır. Bir bölgede, genel iklim şartlarında yetişmesi beklenmeyen farklı bir iklim bölgesine ait tarım ürününün yetişmesi, o alanın mikroklima özelliği taşıdığını kanıtlar.

Aşağıdaki haritada beş farklı tarım alanı numaralandırılarak gösterilmiş ve bu alanlarda ekonomik olarak yetiştirilen bazı tarım ürünleri verilmiştir.

- I. Alan: Çeltik
- II. Alan: Turunçgil
- III. Alan: Pamuk
- IV. Alan: Pamuk
- V. Alan: Zeytin

Buna göre, numaralandırılmış alanlar ve buralarda yetiştirilen tarım ürünleri eşleştirmelerinden hangileri, o yörenin bir mikroklima alanı olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

NOT!

Mikroklima alanları; dağların uzanışı, yükselti farkı, bakı, vadi yapısı, denize yakınlık gibi nedenlerle dar alanlarda oluşur ve çevresinden farklı tarım ürünlerine olanak sağlar.

ÇÖZÜM ADIMLARI

Mikroklima alanı olduğuna kanıt sayılabilmesi için, verilen tarım ürününün genel iklim şartlarında o bölgede yetişmesi beklenmeyen bir ürün olması gerekir. Her eşleştirmeyi buna göre değerlendirelim:

- I. Alan: Çeltik (Trakya)**
Trakya'da çeltik yetiştirilmesi genel iklim şartlarına uygundur (Meriç-Ergene ovaları, yeterli su kaynakları ve yaz sıcaklıkları). Özel mikroklima gerektirmez.
- II. Alan: Turunçgil (Doğu Karadeniz)**
Doğu Karadeniz kıyılarında turunçgil yetişmesi genel iklim koşullarına uymaz. (Yağışlı, serin iklime rağmen fındıklıklar arasında sıcaklık ve bakı etkisiyle mikroklima oluşur.)
- III. Alan: Pamuk (Doğu Anadolu)**
Doğu Anadolu'da pamuk yetiştirilmesi genel iklim şartlarına uymaz. Yazlar sıcaktır ve sulama ile pamuk yetiştirilebilir. Mikroklima kanıtı sayılır.
- IV. Alan: Pamuk (Çukurova)**
Çukurova, Türkiye'nin pamuk üretiminde başlıca alanlarından biridir. Pamuk yetişmesi genel iklim şartlarına uygundur. Özel mikroklima gerektirmez.
- V. Alan: Zeytin (Doğu Karadeniz)**
Doğu Karadeniz kıyılarında zeytin yetişmesi genel iklim koşullarına uymaz. (Bakı, deniz etkisi gibi nedenlerle mikroklima oluşur.) Mikroklima kanıtı sayılır.

KANTİT
DEĞİL

KANTİT

KANTİT

KANTİT
DEĞİL

KANTİT

EŞLEŞTİRME DEĞERLENDİRMESİ

Mikroklima alanı olduğuna kanıt olamayacak eşleştirmeler:
I. Alan (Çeltik-Trakya) ve IV. Alan (Pamuk-Çukurova)
Çünkü her iki ürün de bulundukları alanın genel iklim şartlarında rahatlıkla yetişebilir.

DOĞRU CEVAP:**B**

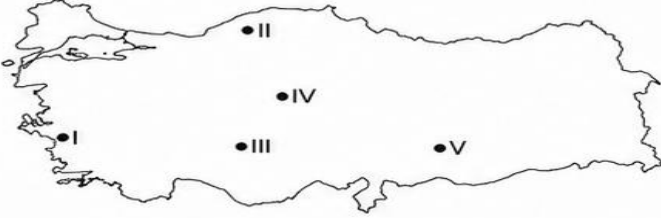
I ve IV

SINAVDA DİKKAT!

- ✓ Ürünün genel iklim koşullarına uygun olup olmadığını değerlendir.
- ✓ Genel olarak yetişebilen ürünler mikroklima kanıtı olamaz.

NOKTA ATIŞI

42. Aşağıdaki haritada Türkiye’de bulunan beş farklı yöre numaralandırılarak gösterilmiş ve bu yörelerden dördünde yer alan kültürel miras alanlarına ait bazı özellikler verilmiştir.

- İnsanlık tarihinin avcı-toplayıcı yaşamdan yerleşik tarım toplumuna geçiş sürecini yansıtan en önemli Neolitik Çağ kent yerleşmelerinden biridir.
- Antik Çağ’ın en büyük metropollerinden biri olup; Celsus Kütüphanesi, yamaç evleri ve antik tiyatrosu ile UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde yer alan önemli bir liman kentidir.
- Büyük İskender sonrası kurulan Kommagene Krallığı’na ait anıt mezar ve devasa heykelleri barındıran, dağlık alandaki eşsiz bir kült merkezidir.
- 18 ve 19. yüzyıl Osmanlı sivil mimarisinin, kentsel dokusunun ve geleneksel yaşam tarzının bozulmadan korunduğu UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde yer alan müze kent görünümündedir.

Buna göre, özellikleri verilen kültürel miras alanları haritadaki numaralandırılmış yerlerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

EŞLEŞTİRMELER

- ✓ I → Efes (Efes Antik Kenti)
- ✓ II → Safranbolu
- ✓ III → Çatalhöyük
- ✓ V → Nemrut Dağı

ADIM ADIM AÇIKLAMA

- 1 Batı kıyısındaki liman kenti, Celsus Kütüphanesi, yamaç evleri ve antik tiyatrosu ile ünlü yer → **Efes Antik Kenti** → I
- 2 18–19. yüzyıl Osmanlı sivil mimarisi ve geleneksel yaşamı koruyan müze kent → **Safranbolu** → II (Kuzeybatı, Karadeniz)
- 3 Avcı-toplayıcıdan yerleşik tarıma geçişi yansıtan önemli Neolitik Çağ yerleşmesi → **Çatalhöyük** → III (İç Anadolu)
- 4 Kommagene Krallığı’na ait anıt mezar ve dev heykelleriyle ünlü dağlık kült merkezi → **Nemrut Dağı** → V (Güneydoğu)

✓ Eşleştirmelerde I, II, III ve V numaralı yerler kullanılmıştır. Haritada dışta kalan numara IV’tür.

DOĞRU CEVAP: D) IV

İpucu: Kültürel miras sorularında eser özelliği ile konumu birlikte değerlendirilmelidir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

43. Cumhuriyet Dönemi Türk eğitim sisteminin şekillenmesinde etkili olan bazı gelişmelerle ilgili üç araştırmacı şu değerlendirmeleri yapmıştır:

Oğuz Bey, ülkedeki bütün eğitim kurumlarının tek bir merkeze bağlanmasıyla mektep-medrese ikiliğinin hukuken sona erdiğini belirtmiştir.

Sergen Bey, eğitim kurumlarının açılması, okul kademelerinin düzenlenmesi ve öğretim programlarının belirli esaslara bağlanmasıyla eğitim teşkilatının yasal bir çerçeveye kavuşturulduğunu ifade etmiştir.

Tugay Bey ise "iş içinde, iş vasıtasıyla ve iş için eğitim" anlayışıyla köyü kalkındıracak öğretmen ve aydınlar yetiştirmeyi amaçlayan kurumlardan söz etmiştir.

Buna göre Oğuz Bey, Sergen Bey ve Tugay Bey'in sözünü ettiği gelişmeler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun — Tevhid-i Tedrisat Kanunu — Millet Mektepleri
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu — Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun — Köy Enstitüleri
- C) Tevhid-i Tedrisat Kanunu — Harf Devrimi — Halkevleri
- D) Takrir-i Sükûn Kanunu — Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun — Darülmuallimin
- E) Medreselerin Kapatılması — Tevhid-i Tedrisat Kanunu — Köy Enstitüleri

ÇÖZÜM

EŞLEŞTİRMELER

1

Oğuz Bey → Tevhid-i Tedrisat Kanunu

Tüm eğitim kurumlarını Maarif Vekâletine bağlayarak mektep-medrese ikiliğini hukuken sona erdirmiştir.

2

Sergen Bey → Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun

Eğitim kurumlarının açılması, okul kademeleri ve öğretim programlarının esaslarını düzenleyerek eğitimi yasal çerçeveye kavuşturmuştur.

3

Tugay Bey → Köy Enstitüleri

"İş için eğitim" anlayışıyla köyü kalkındıracak öğretmen ve aydınlar yetiştirmeyi amaçlamıştır.

SEÇENEK ANALİZİ

Doğru sıralama: Tevhid-i Tedrisat Kanunu – Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun – Köy Enstitüleri

Bu nedenle doğru cevap: B

DOĞRU CEVAP: B

Tevhid-i Tedrisat Kanunu – Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun – Köy Enstitüleri

İPUCU

Cumhuriyet Dönemi eğitim sorularında önce Tevhid-i Tedrisat ile birlik sağlanır, sonra Maarif Teşkilatı ile sistem düzenlenir, Köy Enstitüleri ile kırsal eğitim desteklenir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

44. Bir üniversitenin ekonomi ve eğitim fakülteleri tarafından ortaklaşa düzenlenen “Kalkınmada Eğitimin Rolü” başlıklı panelde konuşmacılar, eğitimin ekonomik sonuçlarını farklı açılardan değerlendirmiştir.

Tanju Bey: “Bireyin eğitim düzeyinin yükselmesi, onun bilgi ve becerilerini geliştirerek üretkenliğini ve iş gücü piyasasındaki değerini artırır. Bu nedenle devletler, fiziksel yatırımlar kadar bireylerin niteliğini artırmaya yönelik yatırımlara da önem vermelidir.”

Rıdvan Bey: “Eğitim alan birey, gelecekte daha yüksek gelir elde etme, daha nitelikli işlerde çalışma ve işsiz kalma riskini azaltma açısından önemli avantajlar kazanır.”

Nihat Bey: “Eğitim yalnızca bireye değil, topluma da katkı sağlar. Eğitim düzeyi yükseldikçe sağlık bilinci gelişir, demokratik katılım artar, suç oranları azalır ve ekonomik kalkınma desteklenir.”

Buna göre Tanju Bey, Rıdvan Bey ve Nihat Bey’in açıklamaları sırasıyla aşağıdaki kavramların hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Beşeri Sermaye — Eğitimin Sosyal Getirisi — Eğitimin Bireysel Getirisi
- B) Maliyet-Etkililik — Eğitimin Bireysel Getirisi — Tüketim Talebi
- C) Beşeri Sermaye — Eğitimin Bireysel Getirisi — Eğitimin Sosyal Getirisi
- D) Fiziksel Sermaye — Fırsat Maliyeti — Ekonomik Kalkınma
- E) Sosyal Talep Yaklaşımı — Üretkenlik İlkesi — Kamusal Bütçe

ÇÖZÜM

KAVRAM EŞLEŞTİRMESİ

1

Tanju Bey → Beşeri Sermaye

Bireyin bilgi, beceri ve üretkenliğini artıran eğitim yatırımları beşeri sermayeyi ifade eder.

2

Rıdvan Bey → Eğitimin Bireysel Getirisi

Eğitim; daha yüksek gelir, daha nitelikli iş ve işsizlik riskinin azalması gibi bireysel yararlar sağlar.

3

Nihat Bey → Eğitimin Sosyal Getirisi

Eğitim; demokratik katılımı artırır, suçu azaltır ve toplumsal kalkınmaya katkı sağlar.

SEÇENEK ANALİZİ

Doğru sıralama:

Beşeri Sermaye — Eğitimin Bireysel Getirisi — Eğitimin Sosyal Getirisi

Bu nedenle doğru cevap: C

DOĞRU CEVAP: C

Beşeri Sermaye — Eğitimin Bireysel Getirisi — Eğitimin Sosyal Getirisi

İPUCU: Soruda bireysel fayda vurgulanıyorsa ‘bireysel getiri’, topluma etkiler vurgulanıyorsa ‘sosyal getiri’, bilgi ve beceri yatırımı vurgulanıyorsa ‘beşeri sermaye’ aranır.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

45. Bir öğretmen, derslerinde öğrencilerin öncelikle temel bilgi ve becerileri kazanmaları gerektiğini savunmaktadır. Ona göre okulun temel görevi, toplumun ortak kültürel mirasını ve akademik disiplinlere ait temel bilgileri öğrencilere düzenli, disiplinli ve öğretmen rehberliğinde aktarmaktır.

Buna göre bu öğretmenin benimsediği eğitim felsefesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Esasicilik
B) İlerlemecilik
C) Daimîcilik
D) Pragmatizm
E) Yeniden kurmacılık

TEMEL YORUM

Soru, temel bilgi ve beceriler, kültürel miras, akademik disiplinler, düzenli ve disiplinli öğretim, öğretmen rehberliği vurgusundadır. Bunlar esasiciliğin temel özellikleridir.

SEÇENEK ANALİZİ

A) Esasicilik → DOĞRU. Temel bilgiler, kültürel miras, disiplin ve öğretmen merkezli yapı esasiciliği gösterir.

B) İlerlemecilik → YANLIŞ. Öğrenci merkezli, yaşantı ve problem çözme ağırlıklıdır.

C) Daimîcilik → YANLIŞ. Evrensel ve değişmez doğrular vurgulanır; ancak soruda daha çok temel bilgi-beceri ve kültürel aktarım öne çıkıyor.

D) Pragmatizm → YANLIŞ. Yarar, deneyim ve uygulama temellidir.

E) Yeniden kurmacılık → YANLIŞ. Toplumsal değişim ve yeniden yapılandırma amacı baskındır.

DOĞRU CEVAP: A) Esasicilik

İPUCU

Temel bilgi, kültürel miras, disiplin ve öğretmen merkezli anlayış görülüyorsa genellikle esasicilik aranır.

46. Bir Sosyal Bilgiler öğretmeni, 6. sınıf “Demokrasinin Serüveni” ünitesinde yer alan “Demokratik yönetimlerin temel ilkelerini ve insan hayatındaki önemini analiz eder.” kazanımını işleyecektir. Öğretmen dersini planlarken iki farklı uygulama üzerinde durmuştur:

1. uygulama: Bir ülkede yapılan parlamento seçimlerinde barışçıl iktidar değişimi yaşanmasına ve seçime katılım oranının artmasına ilişkin güncel bir haber videosunu sınıfta izletmek.

2. uygulama: Öğrencilerin okul kantininde yaşadıkları sıra karmaşasını sınıfta tartışmaya açmak; öğrencilerin demokratik oylama yoluyla kantin nöbetçiliğine ilişkin kurallar belirlemelerini ve bu kuralları okul yaşamlarında uygulamalarını sağlamak.

Öğretmen, öğrencilerin hazırbulunuşluğunu ve okul ortamını dikkate alarak 2. uygulamayı tercih etmiştir.

Buna göre öğretmenin tercih ettiği 2. uygulama ile vazgeçtiği 1. uygulamanın dayandığı öğretim ilkeleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Hayatilik (Yaşama Yakınlık) — Güncellik (Aktüalite)
- B) Güncellik (Aktüalite) — Hayatilik (Yaşama Yakınlık)
- C) Somuttan Soyuta — Ekonomiklik
- D) Açıklık (Ayanilik) — Yakından Uzağa
- E) Yakından Uzağa — Hayatilik (Yaşama Yakınlık)

ÇÖZÜM

1. TEMEL MANTIK

2. uygulamada öğrencilerin kendi yaşadıkları sınıf ve okul ortamından hareket edilmiştir. Bu, bilginin öğrencinin yakın çevresi ve günlük yaşamıyla ilişkilendirilmesini esas alan hayatilik (yaşama yakınlık) ilkesidir. 1. uygulamada ise güncel bir haber videosu kullanıldığı için güncellik (aktüalite) ilkesi vardır.

2. UYGULAMALARIN ANALİZİ

2. UYGULAMA → HAYATİLİK (YAŞAMA YAKINLIK)

Öğrencilerin sınıf nöbetçiliği, okul kuralları ve kendi okul yaşamları üzerinden demokrasiyi öğrenmeleri; konunun gerçek hayatla ve yakın çevreyle ilişkilendirilmesidir.

1. UYGULAMA → GÜNCELLEK (AKTÜALİTE)

Parlamento seçimleri, koalisyon ve seçime katılım oranı gibi güncel bir haber videosunun kullanılması, güncellik ilkesine dayanır.

3. SEÇENEK ANALİZİ

Sıralama istenen biçimde: önce 2. uygulama, sonra 1. uygulama.

Bu nedenle doğru cevap: A

DOĞRU CEVAP: A

Hayatilik (Yaşama Yakınlık) — Güncellik (Aktüalite)

İPUCU

Yakın çevre ve günlük yaşam vurgusu varsa hayatilik; güncel olay, haber ve yeni gelişmeler varsa güncellik aranır.

NOKTA ATIŞI

47. Bir okulda görev yapan dört farklı öğretmen, “Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Enerji Tasarufu” konusunu işlerken sınıflarında şu uygulamalara yer vermiştir:

Tuğba Öğretmen, sınıfa fizik, coğrafya ve ekonomi alanlarıyla ilişkilendirilebilecek karmaşık bir çalışma konusu getirmiştir. Öğrenciler gruplar halinde haftalarca çalışmış; bilimsel araştırma basamaklarını kullanmış ve süreç sonunda okul bahçesine kurulabilecek çalışan bir güneş paneli maketi ile maliyet analizi raporu hazırlayarak bunları sınıfta sunmuştur.

Sena Öğretmen, sınıfa gelecekte yaşanabilecek olası bir küresel enerji krizine ilişkin net bir çözümü olmayan, çok boyutlu bir problem senaryosu sunmuştur. Öğrenciler alt hipotezler kurmuş, veriler toplamış ve bilimsel problem çözme basamaklarını kullanarak kuramsal düzeyde bir çözüm dokümanı hazırlamıştır.

Ceren Öğretmen, sınıfta “Şiir Masası”, “Afiş Masası” ve “Öykü Masası” olmak üzere üç farklı çalışma alanı oluşturmuştur. Öğrenciler gruplar halinde bu alanlarda çalışmış; belirli süreler sonunda yer değiştirerek diğer grupların yarım bıraktığı çalışmalarını sürdürmüş ve ders sonunda ortak ürünler ortaya koymuştur.

İlknur Öğretmen, sınıfa yaşanmış bir enerji kesintisi sonrasında mahallede ortaya çıkan sorunları konu alan bir video getirmiştir. Öğrenciler videodaki kişilerin davranışlarını, yapılan hataları ve neden-sonuç ilişkilerini tartışarak bu duruma yönelik çözüm önerileri geliştirmiştir.

Buna göre öğretmenlerin sınıflarında kullandıkları öğretim yaklaşımı, yöntemi ve teknikleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Probleme Dayalı Öğrenme — Proje Tabanlı Öğrenme — İstasyon — Örnek Olay
- B) Proje Tabanlı Öğrenme — Probleme Dayalı Öğrenme — İstasyon — Örnek Olay
- C) Proje Tabanlı Öğrenme — Örnek Olay — Beyin Fırtınası — Probleme Dayalı Öğrenme
- D) Probleme Dayalı Öğrenme — Örnek Olay — İstasyon — Mikro Öğretim
- E) Tasarım Odaklı Düşünme — Proje Tabanlı Öğrenme — Konuşma Halkası — Analoji

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

1. EŞLEŞTİRMELER

1

Tuğba Öğretmen → Proje Tabanlı Öğrenme

Açıklama: Disiplinler arası gerçek yaşam problemine yönelik, uzun süreli grup çalışması yapılıyor; somut bir ürün (çalışan türbin) geliştiriliyor ve rapor sunuluyor.

2

Sena Öğretmen → Probleme Dayalı Öğrenme

Açıklama: Öğrencilere çok boyutlu bir problem senaryosu veriliyor; hipotez kurma, veri toplama ve problem çözme basamaklarıyla çözüme ulaşıyor.

3

Ceren Öğretmen → İstasyon

Açıklama: Sınıfta farklı çalışma alanları kuruluyor; gruplar belli sürelerle istasyon değiştirerek ortak ürün ortaya koyuyor.

4

İlknur Öğretmen → Örnek Olay

Açıklama: Mahallede yaşanan enerji kesintisiyle ilgili bir video üzerinden olay inceleniyor; neden-sonuç ilişkileri ve çözüm önerileri tartışılıyor.

2. SEÇENEK ANALİZİ

Doğru sıralama: Proje Tabanlı Öğrenme — Probleme Dayalı Öğrenme — İstasyon — Örnek Olay

Bu nedenle doğru cevap: B

DOĞRU CEVAP: B

Proje Tabanlı Öğrenme — Probleme Dayalı Öğrenme — İstasyon — Örnek Olay

İPUCU: Ürün ortaya koyma varsa proje tabanlı; problem senaryosu varsa probleme dayalı; grup dönüşümlü masalarda çalışıyorsa istasyon; yaşanmış olay tartışılıyorsa örnek olay aranır.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

48. Bir okulda görev yapan dört farklı öğretmenin, güncel bir konu olan “Yapay Zekanın Eğitimde Kullanımı ve Etik Sınırları” başlığını sınıflarında işlerken kullandıkları tartışma formatları şu şekildedir:

Fulya Öğretmen: Sınıfı ikiye bölmüştür. Yarsına “soru soranlar”, diğer yarsına “cevap verenler” rolünü vermiştir. Soru soran grup konunun etik boyutunu sorgulayan sorular hazırlarken, cevap veren grup bu soruları halk jargonuyla değil, bilimsel verilere dayanarak yanıtlamaya çalışmıştır. Ders ortasında gruplar rollerini değiştirmiştir.

Cemre Öğretmen: Sınıfa bu alanda uzmanlaşmış 4 öğrenci davet etmiştir. Bu öğrenciler samimi bir masa etrafında, konunun farklı birer boyutunu (ekonomik, pedagojik, teknolojik, hukukî) derinlemesine inceleyen konuşmalar yapmışlardır. Sürecin sonuna doğru ise dinleyici konumundaki sınıftaki tüm öğrenciler, konuşmacılara doğrudan sorular sormuş ve kendi fikirleriyle tartışmaya aktif olarak dahil olmuşlardır.

Altuğ Öğretmen: Sınıfa getirdiği uzman grubuna konunun farklı boyutlarını samimi ve sohbet havasında anlattırılmıştır. Ancak Cemre Öğretmen’den farklı olarak dinleyiciler sadece sürecin en sonunda soru sormuş, kendi fikirlerini beyan edip tartışmaya katılamamışlardır.

Çağatay Öğretmen: Süreci çok daha akademik ve resmi yürütmüştür. Sınıfta birkaç farklı oturum düzenlemiş, her oturumda konuşmacı öğrenciler konuya dair hazırladıkları bilimsel bildirileri/tebliğleri kürsüden sunmuşlardır. Oturum başkanının yönettiği bu süreç, tam bir akademik kongre havasında geçmiştir.

Öğretmenlerin sınıflarında uyguladıkları bu üst düzey tartışma teknikleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Münazara – Panel – Forum – Açık Oturum
- B) Zıt Panel – Forum – Panel – Sempozyum (Bilgi Şöleni)
- C) Zıt Panel – Panel – Forum – Seminer
- D) Kolekyum – Açık Oturum – Panel – Sempozyum
- E) Akvaryum – Forum – Panel – Konferans

ÇÖZÜM

1. EŞLEŞTİRMELER

1	Fulya Öğretmen → Zıt Panel
Açıklama: Sınıf iki gruba ayrılıyor; bir grup soru soruyor, diğer grup cevaplıyor; sonra roller değişiyor. Bu yapı zıt paneldir.	✓
2	Cemre Öğretmen → Forum
Açıklama: Uzman öğrenciler konuyu tartışıyor, sürecin sonuna doğru dinleyiciler de konuşmacılara soru sorup kendi fikirleriyle tartışmaya katılıyor. Bu yapı forumdur.	✓
3	Altuğ Öğretmen → Panel
Açıklama: Uzman grup farklı boyutları samimi bir ortamda tartışıyor; dinleyiciler daha çok izleyici konumunda kalıp yalnızca sonunda soru soruyor. Bu yapı paneldir.	✓
4	Çağatay Öğretmen → Sempozyum (Bilgi Şöleni)
Açıklama: Daha akademik ve resmi bir ortamda, oturumlar ve oturum başkanı eşliğinde bilimsel bildiriler sunuluyor. Bu yapı sempozyumdur.	✓

2. SEÇENEK ANALİZİ

Doğru sıralama: Zıt Panel – Forum – Panel – Sempozyum (Bilgi Şöleni)

Bu nedenle doğru cevap: B

DOĞRU CEVAP: B
Zıt Panel – Forum – Panel – Sempozyum

Rollerin değiştiği soru-cevap yapısı zıt paneli; dinleyicinin tartışmaya katıldığı yapı forumu; yalnızca uzmanların konuştuğu yapı paneli; akademik ve oturumlu yapı ise sempozyumu gösterir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS - 5 SORU ÇÖZÜMÜ

49. Yeni eğitim-öğretim yılı başında bir araya gelen Coğrafya zümre öğretmenleri, "Küresel İklim Değişikliği ve Çevresel Etkileri" konusunu kendi sınıflarında nasıl işleyeceklerine dair farklı öğretim felsefesi, strateji ve ilkelerini savunmuşlardır:

Ahmet Öğretmen: "Öğrencilerin konuyu kavramsal olarak yanlış öğrenmesini engellemek için dersin başında iklim şemalarını ve kavram haritalarını ben sunacağım. Ancak ardından öğrencilerle yoğun bir diyalogla girip, onların bu kavramları kendi cümleleriyle açıklamalarını ve eski bilgileriyle bağ kurmalarını sağlayacağım."

Ayşe Öğretmen: "Ben konuyu doğrudan anlatmak yerine öğrencilere dünya üzerindeki kuraklık ve buzulların erimesine dair grafikler ve somut vaka örnekleri sunacağım. Sorduğum yönlendirici sorularla, iklim değişikliğinin temel nedenlerine dair kural ve genellemelere öğrencilerin kendilerinin ulaşmasını bekleyeceğim."

Mehmet Öğretmen: "Teorik tartışmaları bir kenara bırakmalıyız. Ben dersimi, geçen hafta başında geniş yer bulan ve hepimizi derinden sarsan ülkemizdeki ani sel felaketine dair sıcak haber videolarını sınıfa izleterek başlatacağım. Öğrencilerin bu güncel olay üzerinden farkındalık kazanması önceliğimdir."

Zeynep Öğretmen: "Sınıf duvarları arasında kalmamalıyız. Ben öğrencileri küçük gruplara ayırarak onlara 'Okulumuzda ve mahallemizde su israfını önleyecek pratik bir eylem planı hazırlama' problemini vereceğim. Çocuklar gerçek yaşamdaki bu sorunu çözmek için veriler toplayacak, hipotezler kuracak ve bilimsel süreç adımlarını uygulayarak somut çözümler üretecek."

Zümre öğretmenlerinin savundukları bu ders planlarına yaklaşımları dikkate alındığında; öğretmenlerin temel aldığı öğretim stratejisi, yöntemi veya ilkeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

- A) Sunuş Stratejisi — Buluş Yoluyla Öğrenme — Güncellik İlkesi — Araştırma-İnceleme Stratejisi
- B) Düz Anlatım Yöntemi — Tam Öğrenme — Hayatilik İlkesi — Proje Tabanlı Öğrenme
- C) Sunuş Stratejisi — Araştırma-İnceleme — Yakından Uzağa İlkesi — Buluş Yoluyla Öğrenme
- D) Buluş Yoluyla Öğrenme — Sunuş Stratejisi — Güncellik İlkesi — Hayatilik İlkesi
- E) Anlamlı Öğrenme — Buluş Yoluyla Öğrenme — Hayatilik İlkesi — Sunuş Stratejisi

ÇÖZÜM

1. EŞLEŞTİRMELER

1

Ahmet Öğretmen → Sunuş Stratejisi

Açıklama: Derse kavramsal çerçeve, iklim şemaları ve kavram haritalarıyla başlıyor; ardından öğrencilerle diyalog kurarak sunulan bilgileri açıklıyor ve ön bilgilerle ilişkilendiriyor. Bu yapı sunuş stratejisidir.

2

Ayşe Öğretmen → Buluş Yoluyla Öğrenme

Açıklama: Grafikler ve somut örnekler veriyor; yönlendirici sorularla öğrencilerin temel nedenleri ve genellemeleri kendilerinin bulmasını bekliyor. Bu yapı buluş yoluyla öğrenmedir.

3

Mehmet Öğretmen → Güncellik İlkesi

Açıklama: Yakın zamanda yaşanan sel felaketine ait sıcak haber videolarıyla derse başlıyor. Güncel olay ve haber kullanımı güncellik ilkesini gösterir.

4

Zeynep Öğretmen → Araştırma-İnceleme Stratejisi

Açıklama: Okuldaki ve mahalledeki su israfı problemine yönelik eylem planı hazırlatıyor; öğrenciler kuracakları bilimsel süreç adımlarıyla veri toplayıp somut çözüm üretiyor. Bu yapı araştırma-inceleme stratejisidir.

2. SEÇENEK ANALİZİ

Doğru sıralama:

Sunuş Stratejisi – Buluş Yoluyla Öğrenme – Güncellik İlkesi – Araştırma-İnceleme Stratejisi

Bu nedenle doğru cevap: A

İPUCU

Öğretmen hazır ve düzenli bilgiyi veriyorsa sunuş; öğrenciyi örneklerden kurala götürüyorsa buluş; güncel olay kullanıyorsa güncellik; gerçek yaşam problemine bilimsel çözüm ürettiriyorsa araştırma-inceleme aranır.

DOĞRU CEVAP: A

Sunuş Stratejisi – Buluş Yoluyla Öğrenme – Güncellik İlkesi – Araştırma-İnceleme Stratejisi

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

50. LGS'ye hazırlanan 8. sınıf öğrencileriyle matematik dersi işleyen bir öğretmen, o günkü ders saatini tamamen "Olasılık" konusundan zor ve kritik soru tiplerinin çözümüne ayırmıştır. Dersin tam ortasında, sınıftaki öğrencilerden birinin arka sırada gizlice mobil oyun oynadığını ve bu durumun hemen yanındaki iki arkadaşının da dikkatini dağıttığını fark eder.

Öğretmen, o an çözmekte olduğu karmaşık matematik sorusunu ve tahtadaki odağı bozmadan oyun oynayan öğrencinin yanına kadar yürümüş, elini yavaşça öğrencinin sırasına koyarak sözsüz bir uyarıda bulunmuştur. Ancak öğrenci, öğretmenin bu hamlesine rağmen oyunu kapatmamış ve oynamaya devam etmiştir. Dersin bitmesine sadece 8 dakika kalmıştır ve tahtada çözülmesi gereken kritik iki soru daha bulunmaktadır.

Sınıf yönetiminde "zamanın etkili kullanımı" ile "istenmeyen davranışların yönetimi" arasındaki denge dikkate alındığında; öğretmenin bu aşamadan sonra sergilemesi gereken en profesyonel yönetsel davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dersin akışının ve kalan kritik zamanın daha fazla heba olmaması için durumu o an tamamen görmezden gelmek, ders bitiminde öğrenciyle bireysel olarak görüşmek.
- B) Tahtadaki soru çözümünü aniden keserek öğrencinin telefonunu masasından almak, sınıf kurallarını tüm sınıfa sert bir dille hatırlatarak otoriteyi yeniden tesis etmek.
- C) Öğrenciye ismiyle hitap ederek tahtadaki sorunun bir sonraki aşamasını onun çözmesini istemek; böylece hem öğrencinin odağını derse çekmek hem de zaman kaybını önlemek.
- D) "Zaman ekonomisi" ilkesini gözeterek, yanındaki iki arkadaşının yerini o an hızlıca değiştirmek ve olumsuz davranışın sınıfa yayılmasını engellemek.
- E) Öğrencinin yanına gidip fısıldayarak telefonunu çantasına koymasını, aksi takdirde okul yönetimine bildirmek zorunda kalacağını belirterek dersine geri dönmek.

✓ DOĞRU CEVAP: C

Öğretmen, zamanı verimli kullanmaya devam ederek öğrenciyi derse dahil eden, onu sorumluluk vererek sürece aktif kılan bir yaklaşım sergilemelidir. Bu yöntemle hem ders akışı korunur hem de öğrencinin dikkatini toplaması sağlanır.

- ✓ A şıkkı sorun ertelendiği için zaman kaybı ve olumsuz davranışın pekişmesi riskini taşır.
- ✓ B şıkkı otoriteyi sert bir yolla tesis etmeye çalışır, ders akışını bozar ve zaman kaybına yol açar.
- ✓ C şıkkı öğrenciyi derse dâhil ederek hem zamanı korur hem de olumlu davranış geliştirmesini sağlar.
- ✓ D şıkkı davranışı başka öğrencilere yayma riski taşıyabilir ve temel sorunu çözmez.
- ✓ E şıkkı tehdit içerdiği için ilişkiyi zedeler ve öğrencide direnç oluşturabilir.

ANAHTAR İLKE:

Zaman yönetimi ile davranış yönetimini birlikte dengelemek gerekir.

**NOKTA
ATIŞI**

TÜRKİYE GENELİ
AGS-5
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

51. Bir öğretmen, sınıfta ders anlatırken aynı anda en arka sıradaki iki öğrencinin kendi arasında konuştuğunu fark etmiş; dersin akışını bozmadan, anlatımına devam ederek o öğrencilere doğru birkaç adım yaklaşmıştır.

Bu öğretmenin sergilediği sınıf yönetimi becerisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sınıfın farkında olma**
B) Grup odaklılık
C) Dalgalanma
D) Akıcılık
E) Önlemsel yaklaşım

ÇÖZÜM

Öğretmen, öğrencilerinin davranışlarını fark etmiş ancak dersin işleyişini bozmadan (onların dikkati sınıftan tamamen uzaklaşmadan) birkaç adım yaklaşıp duruma müdahale etmiştir.

Sınıfın farkında olma; öğretmenin, sınıfta olup bitenleri izleyerek öğrenci davranışlarındaki değişimleri anlık olarak fark etmesi ve uygun müdahalede bulunabilmesidir.

Diğer seçenekler verilen davranış tam olarak açıklamamaktadır.

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS- 5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

52. Milli Eğitim Bakanlığı, yeni eğitim-öğretim yılı başında ülke genelindeki tüm okullarda uygulanmak üzere güncellenmiş "Bilişim Teknolojileri ve Yazılım" dersi öğretim programını göndermiştir. Aynı ildeki farklı okullarda görev yapan üç öğretmenin bu resmi programı uygulama süreçleri şu şekildedir:

Arda Öğretmen: Resmi programda yer alan "Cumhuriyet Bayramı" ve "10 Kasım Atatürk'ü Anma Günü" gibi belirli gün ve haftalara ait kazanımları, kendi sınıfının hızı ne olursa olsun tam vaktinde ve bakanlığın belirttiği şablona göre hiçbir değişiklik yapmadan dersine entegre etmiştir.

Barış Öğretmen: Resmi programdaki ana konuları ve ünite başlıklarını aynen korumuş; ancak görev yaptığı okulun bütçesi ve laboratuvar imkânları yetersiz olduğu için pahalı lisanslı yazılımlar yerine öğrencilerine tamamen ücretsiz ve açık kaynak kodlu programlar üzerinden kodlama öğretmiştir.

Kenan Öğretmen: Bakanlığın gönderdiği program şemasına bağlı kalmış, ancak sınıfındaki öğrencilerin tarım işçisi ailelerden oluştuğunu ve teknolojiye erişimlerinin kısıtlı olduğunu görerek, teorik konuları çocukların günlük yaşamlarında karşılaştıkları tarımsal otomasyon ve sulama örnekleri üzerinden somutlaştırarak işlemiştir.

Eğitimde program geliştirme ilkeleri ve program okuryazarlığı dikkate alındığında; Arda, Barış ve Kenan Öğretmenlerin uygulamaları, resmi öğretim programının hangi temel özellikleriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Değişmez ve Genel Olma — Uygulanabilirlik (Ekonomiklik) — Esneklik
- B) Çerçeve Olma — Esneklik — Uygulanabilirlik
- C) Değişmez ve Genel Olma — Bilimsellik — Yakından Uzağa
- D) Esneklik — Uygulanabilirlik — Çerçeve Olma
- E) Bireysellik — Ekonomiklik — Güncellik

ÇÖZÜM

- ✓ **Arda Öğretmen'in uygulaması:** Belirli gün ve haftalara ait kazanımları, bakanlığın belirttiği şablona göre hiçbir değişiklik yapmadan dersine entegre etmiştir. Bu, resmi programın ortak ve standart yapısını aynı şekilde koruyarak uyguladığı için "**değişmez ve genel olma**" ilkesine örnektir.
- ✓ **Barış Öğretmen'in uygulaması:** Pahalı lisanslı yazılımlar yerine ücretsiz ve açık kaynak kodlu programlar kullanmıştır. Okulun bütçesi ve imkânlarını dikkate alarak ekonomik çözümler uyguladığı için "**uygulanabilirlik (ekonomiklik)**" ilkesine örnektir.
- ✓ **Kenan Öğretmen'in uygulaması:** Programı öğrencilerin çevre ve ihtiyaçlarına göre somutlaştırarak işlemiştir. Bu durum, programın öğrenci ve çevre koşullarına uyarlanmasını sağladığı için "**esneklik**" ilkesine örnektir.

ÖZET

Arda	→	Değişmez ve Genel Olma
Barış	→	Uygulanabilirlik (Ekonomiklik)
Kenan	→	Esneklik

Bu nedenle doğru cevap **A** seçeneğidir.

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

53. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin felsefesini ve yapısal öğelerini inceleyen okul zümre başkanları, yeni müfredatı kendi ders programlarına nasıl entegre edeceklerini tartışmaktadır:

Fatih Öğretmen: "Yeni modelde artık bilgiyi doğrudan paket hâlinde sunup çocuktan ezberlemesini bekleyemeyiz. Benim önceliğim; öğrencinin bilgiyi kendisinin yapılandırmasını sağlamak, "öğrenmeyi öğrenme" becerisini geliştirmek ve performansı sadece dönem sonundaki tek bir sınavla değil, süreç odaklı (portfolyo, öz değerlendirme vb.) ölçmektir."

Mustafa Öğretmen: "Modelin en çok dikkatimi çeken yeri insanı sadece zihinsel (bilişsel) bir varlık olarak görmemesi. Yeni müfredatı uygularken çocukların hem zihinsel hem sosyal-duygusal hem de bedensel ve ruhsal gelişimlerini bir bütün olarak destekleyecek etkinlikler tasarlayacağım."

Şenol Öğretmen: "Bence modelin kalbi değerler eğitimi. Derste sadece akademik başarıya odaklanmayacağım; adaletten dürüstlüğe, merhametten sorumluluğa kadar temel erdemlerin öğrencilerin içselleştirmesini ve bu değerlerin okul içinde somut bir davranışa ve eyleme dönüşmesini sağlayacağım."

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin temel bileşenleri ve felsefesi dikkate alındığında; Fatih, Mustafa ve Şenol Öğretmenlerin vurguladığı özellikler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru kavramlarla eşleştirilmiştir?

- A) Sonuç Odaklılık — Tek Boyutlu Gelişim — Davranışçılık
B) Süreç Odaklı Değerlendirme — Bütüncül Eğitim (Kâmil İnsan) — Erdem-Değer-Eylem Modeli
C) Esneklik — Akademik Odaklılık — Toplumsal Değişim
D) Süreç Odaklı Değerlendirme — Bilişsel Gelişim — Geleneksel Eğitim
E) Performans Analizi — Parçalı Gelişim — Örtük Program

ÇÖZÜM

Fatih Öğretmen'in vurgusu:

Performansın yalnızca sonuçla değil portfolyo, öz değerlendirme ve süreç içindeki gelişimle izlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu nedenle 'Süreç Odaklı Değerlendirme' kavramına karşılık gelir.

Mustafa Öğretmen'in vurgusu:

Öğrenciyi sadece bilişsel yönüyle değil; zihinsel, sosyal-duygusal, bedensel ve ruhsal yönleriyle bir bütün olarak ele almaktadır. Bu yaklaşım 'Bütüncül Eğitim (Kâmil İnsan)' anlayışını ifade eder.

Şenol Öğretmen'in vurgusu:

Değerlerin yalnızca anlatılması değil, öğrencide içselleştirilip davranışa ve eyleme dönüşmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu da 'Erdem-Değer-Eylem Modeli' ile örtüşür.

ÖZET

Fatih	→	Süreç Odaklı Değerlendirme
Mustafa	→	Bütüncül Eğitim (Kâmil İnsan)
Şenol	→	Erdem-Değer-Eylem Modeli

Bu nedenle doğru cevap **B** seçeneğidir.

CEVAP B

SORU

54. Bir Matematik öğretmeni olan Burak Bey, dönem sonu sınavını hazırlama ve uygulama sürecinde şu durumlarla karşılaşmıştır:

- I. Sınav sorularını hazırlarken dersin tüm kazanımlarını içeren bir belirtke tablosu kullanmış ve konuların ağırlığına göre soru dağılımı yapmıştır.
- II. Sınav sırasında sınıfta aşırı gürültü olmuş; bazı öğrenciler, bu nedenle sorulara odaklanmakta güçlük çekmiştir.
- III. Sınav kâğıtlarını puanlarken yalnızca doğru sonuçlara puan vermiş, işlem basamaklarını dikkate almamıştır. Ayrıca yorgun olduğu için bazı öğrencilerin kâğıtlarını daha dikkatli, bazılarının ise daha özensiz değerlendirdiğini fark etmiştir.
- IV. Aynı sınavı bir hafta sonra tekrar uyguladığında öğrencilerin iki uygulamadan aldıkları puanların birbirine oldukça yakın olduğunu görmüş; ancak sınav sonuçlarına bakarak öğrencilerin hangi konularda ve neden başarısız olduklarını ayrıntılı biçimde belirleyememiştir.

Burak Bey'in sınav hazırlama, uygulama ve değerlendirme süreci dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) I. adımda yapılan işlem, sınavın kapsam geçerliğini artırmaya yöneliktir.
- B) II. adımda yaşanan durum, sınav sonuçlarına tesadüfi hata karışmasına ve güvenilirliğin zedelenmesine neden olabilir.
- C) III. adımda yaşanan durum, ölçme işleminin objektifliğini ve puanlayıcı güvenilirliğini olumsuz etkileyebilir.
- D) IV. adımda elde edilen sonuçlar, sınavın kararlılık güvenliğinin yüksek olduğuna kanıt oluşturabilir.
- E) Süreç bir bütün olarak değerlendirildiğinde, sınavın geçerlik düzeyinin güvenilirlik düzeyinden yüksek olduğu söylenebilir.

ÇÖZÜM

- **I. adım:** Belirtke tablosu kullanılması ve soru dağılımının kazanım ağırlıklarına göre yapılması, sınavın kapsam geçerliğini artırmaya yöneliktir.
- **II. adım:** Sınav ortamındaki aşırı gürültü dışsal bir etkidir; tesadüfi hata oluşturabilir ve güvenilirliği zedeleyebilir.
- **III. adım:** Yalnızca sonuca puan verme ve yorgunluğa bağlı tutarsız puanlama, objektifliği ve puanlayıcı güvenilirliğini olumsuz etkiler.
- **IV. adım:** Aynı sınavın tekrarında benzer puanlar alınması, kararlılık (test-tekrar test) güvenliğinin yüksek olabileceğini gösterir. Ancak sonuçlardan öğrencilerin hangi konuda neden başarısız olduklarını ayrıntılı belirleyememesi, **tanılayıcılığın sınırlı** olduğunu gösterir.

ÖZET

- A → Doğru yorum
B → Doğru yorum
C → Doğru yorum
D → Doğru yorum
E → **Söylenemez**

Geçerlik, güvenilirlikten yüksek olamaz. Bu nedenle E seçeneğindeki ifade **söylenemez**.

Bu nedenle doğru cevap **E seçeneğidir**.

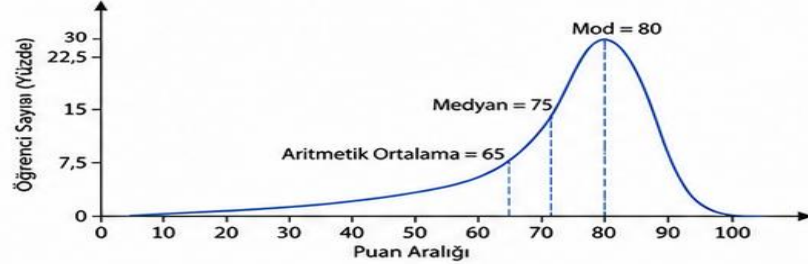
CEVAP E

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

55.

Bir Eğitim Bölgesi değerlendirme dönemi sonunda öğrencilerine “Cumhuriyet Dönemi Ekonomik Politikalar” konulu bir çoktan seçmeli sınav yapmaktadır. Grafikteki dağılım, bu sınavda elde edilen puanların yüzdelik frekansını göstermektedir.

Buna göre, Sosyal Bilgiler öğretmenin başlangıçta uyguladığı değerlendirme yaklaşımı ile okul yönetiminin sınavdan sonra aldığı değerlendirme yaklaşımı sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Tarihsel değerlendirme – Biçimlendirici değerlendirme
- B) Değer biçmeye yönelik değerlendirme – Biçimlendirici değerlendirme
- ☒ C) Mutlak ölçüte dayalı değerlendirme – Bağıl ölçüte dayalı değerlendirme
- D) Bağıl ölçüte dayalı değerlendirme – Mutlak ölçüte dayalı değerlendirme
- E) Sürece yönelik değerlendirme – Sonuca yönelik değerlendirme

ÇÖZÜM

Grafikte aritmetik ortalama 65, medyan 75 ve mod 80'dir. Bu durumda öğrencilerin büyük kısmının aldığı puanlar yüksek değerlere toplanmıştır (sağa çarpık dağılım).

Öğretmenin başlangıçtaki yaklaşımı:

Öğretmen sınavı uygularken, henüz sonuçlar ortaya çıkmamıştır ve başarıyı önceden belirlenmiş bir ölçüte göre değerlendirmektedir. Bu, her öğrencinin puanının önceden belirlenmiş mutlak ölçütlere göre karşılaştırılmasıdır.

➤ **Mutlak ölçüte dayalı değerlendirme**

Okul yönetiminin sınavdan sonraki yaklaşımı:

Sınav sonuçları incelendiğinde, öğrencilerin birbirlerine göre başarı sıralamasına odaklanılır. Ortalamaya ve dağılıma göre yorum yapılır.

➤ **Bağıl ölçüte dayalı değerlendirme**

Sonuç olarak, başlangıçta mutlak ölçüte dayalı, sonrasında ise bağıl ölçüte dayalı değerlendirme yapılmıştır.

CEVAP

C

NOKTA ATIŞI

SORU

56. Bir coğrafya öğretmeni, öğrencilerinin “Türkiye’nin Bölgesel Kalkınma Projeleri” konusunda hazırlayacakları performans görevini çok yönlü değerlendirmek amacıyla üç aşamalı bir plan yapmıştır:

- I. Raporda, görevin ön koşulları olan “fiziki harita kullanımı”, “en az üç farklı akademik kaynağa yer verme” ve “zamanında teslim” gibi ölçütlerin bulunup bulunmadığını Var / Yok biçiminde işaretlemek.
- II. Öğrencilerin grup çalışması sürecinde sorumluluklarını yerine getirme sıklıklarının Hiçbir zaman, Bazen, Sıklıkla, Her zaman düzeylerine göre izlemek.
- III. Dönem sonundaki sözlü sunumu “ses tonu”, “konu hâkimiyeti” ve “materyal tasarımı” gibi alt boyutlara ayırmak; her bir alt boyuttaki performans düzeylerini 1’den 4’e kadar ayrı ayrı tanımlanmış ölçütlerle değerlendirmek.

Buna göre öğretmenin bu aşamalarda kullanması gereken en uygun tamamlayıcı ölçme araçları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Dereceleme ölçeği – Kontrol listesi – Bütüncül rubrik
B) Kontrol listesi – Dereceleme ölçeği – Analitik rubrik
C) Çetele tablosu – Gözlem formu – Bütüncül rubrik
D) Kontrol listesi – Tutum ölçeği – Analitik rubrik
E) Dereceleme ölçeği – Kontrol listesi – Portfolyo

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

I. Aşama (Ön koşulların var/yok kontrolü)

Belirli ölçütlerin (fiziki harita kullanımı, en az üç kaynak, zamanında teslim) var olup olmadığını işaretlemek için en uygun araç KONTROL LİSTESİ’dir.

➤ Cevap: Kontrol listesi

II. Aşama (Süreçte sıklık düzeyini izleme)

Öğrencilerin davranışlarını “Hiçbir zaman, Bazen, Sıklıkla, Her zaman” gibi dereceli düzeylerde izlemek için en uygun araç DERECELEME ÖLÇEĞİ’dir.

➤ Cevap: Dereceleme ölçeği

III. Aşama (Sunumun alt boyutlara göre değerlendirilmesi)

Birden fazla ölçütü (ses tonu, konu hâkimiyeti, materyal tasarımı) ayrı ayrı dereceli düzeylerle değerlendirmek için en uygun araç ANALİTİK RUBRİK’tir.

➤ Cevap: Analitik rubrik

Doğru sıralama: Kontrol listesi – Dereceleme ölçeği – Analitik rubrik

CEVAP

B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

57. Ahmet Bey, uzun yıllardır kullandığı ve telefonuna ait 058 kodunu sık sık tekrarladığı için bu kodu kolaylıkla hatırlamaktadır. İş yerindeki odağını korumak için kendi ebe C41 kodu yani bir kurumsal hat verilmiştir. Bu süreçte Ahmet Bey'in yaşadığı durumlar şöyledir:

- Yeni numarayı ezberlemekte güçlük çekmekte, farkında olmadan uzun yıllardır kullandığı eski 058 kodunu tuşlamaktadır.
- Yeni kodu daha kolay hatırlayabilmek için C41 kodunu, kopadının plaka kodu olan 41 ile ilişkilendirerek zihninde yer etmektedir.
- Aradan bir süre geçtikten sonra eski ve kodunu hatırlamaya gerektiğinde, zihninde önceki yeni 041 kodu geldiği için eski 058 kodunu hatırlamakta zorlanmaktadır.

Bilgiyi işleme kuramı ve unutma süreçleri dikkate alındığında, Ahmet Bey'in yaşadığı bu durumlar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle açıklanır?

- (A) İleriye ket vurma — Anlamlandırma — Geriye ket vurma
B) Geriye ket vurma — İpucu yöntemi — İleriye ket vurma
C) Öncelik etkisi — Yapılandırma — Sonralık etkisi
D) İleriye ket vurma — Aşınma yöntemi — İz bırakmama
E) Alışma — Çağırışma — Duyusal eşik

ÇÖZÜM

Bilgiyi işleme kuramı ve unutma süreçlerine göre her bir durum şu kavramlarla açıklanır:

I. Durum: İleriye ket vurma

Yeni bilgiyi (C41 kodunu) öğrenme aşamasında, eskiden iyi öğrenilmiş olan 058 kodu, yeni bilginin hatırlanmasını engelliyor. Bu, ileriye ket vurmadır.

II. Durum: Anlamlandırma

C41 kodunu, 41 plaka koduyla ilişkilendirerek zihninde anlamlı hâle getiriyor. Bu, bilgiyi daha kolay hatırlamayı sağlayan anlamlandırma stratejisidir.

III. Durum: Geriye ket vurma

Yeni öğrenilen C41 kodu, eski ve kodu olan 058'i hatırlamayı zorlaştırıyor. Bu da geriye ket vurmadır.

Sonuç: İleriye ket vurma — Anlamlandırma — Geriye ket vurma

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

SORU

58. Bir sınıf öğretmeni, öğrencilerinin derste parmak kaldırmadan konuşma davranışlarını azaltmak ve söz alarak konuşma alışkanlığı kazanmalarını sağlamak amacıyla edimsel koşullanma ilkelerine dayalı bir uygulama yapmıştır. Öğretmen süreçte şu aşamaları izlemiştir:

- I. Öğrenciler her parmak kaldırıp söz istediklerinde öğretmen onları sözel olarak pekiştirmiş ve konuşma hakkı vermiştir.
- II. Öğrenciler bu kurala alıştıktan sonra öğretmen, konuşma hakkını bazen ilk, bazen üçüncü, bazen de beşinci uygun davranıştan sonra vermiş; öğrencilerin pekiştireci ne zaman alacaklarını önceden kestirememelerini sağlamıştır.
- III. Öğretmen, parmak kaldırmadan konuşan öğrencileri görmezden gelmiş; bu öğrencilere tepki vermemiş, göz teması kurmamış ve konuşma hakkı tanımamıştır.

Edimsel koşullanma kuramı ve pekiştirme tarifeleri dikkate alındığında, öğretmenin I, II ve III. aşamalarında sırasıyla kullandığı pekiştirme tarifesi ve davranış kontrol tekniği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Sabit oranlı tarife — Değişken zamanlı tarife — Ceza
- B) Sürekli pekiştirme — Değişken oranlı tarife — Sönmeye bırakma**
- C) Sürekli pekiştirme — Sabit aralıklı tarife — Olumsuz pekiştirme
- D) Sabit aralıklı tarife — Değişken oranlı tarife — Sönmeye bırakma
- E) Değişken oranlı tarife — Sabit oranlı tarife — Ceza

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Edimsel koşullanma kuramına göre her aşamada kullanılan pekiştirme tarifesi ve davranış kontrol tekniği şöyledir:

I. Aşama: Sürekli pekiştirme

Öğrenci her parmak kaldırdığında derhal sözel pekiştireç (takdir) ve konuşma hakkı verilmiştir. Bu, her uygun davranışın her zaman pekiştirilmesi anlamına gelir → **Sürekli pekiştirme**.

II. Aşama: Değişken oranlı tarife

Konuşma hakkı bazen 1., bazen 3., bazen 5. uygun davranıştan sonra verilmiştir. Pekiştirmenin kaçınıcı davranıştan sonra geleceği değişkendir ve önceden belli değildir → **Değişken oranlı tarife**.

III. Aşama: Sönmeye bırakma

Parmak kaldırmadan konuşan öğrenciler görmezden gelinmiş; tepki verilmemiştir. Bu, davranışın pekiştirilmemesi ve zamanla azalması için kullanılan → **Sönmeye bırakma** (tepki vermezlik) tekniğidir.

Sonuç: I: Sürekli pekiştirme — II: Değişken oranlı tarife — III: Sönmeye bırakma

CEVAP

B

SORU

59. Bir öğretmen, hazırladığı çalışma kâğıdında anlam bakımından birbiriyle ilişkili olmayan “kalem, bulut, saat” kelimelerini birbirine yakın; “ayna, nehir, masa” kelimelerini ise sayfanın başka bir bölümünde yine birbirine yakın olacak şekilde yerleştirmiştir. Öğrenciler, kelimeler arasında anlam ilişkisi olmamasına rağmen bunları iki ayrı grup olarak algılamıştır.

Bu durum, Gestalt kuramının aşağıdaki ilkelerinden hangisine örnektir?

A) Benzerlik

B) Yakınlık

C) Tamamlama

D) Şekil-zemin

E) Basitlik

ÇÖZÜM

Gestalt kuramına göre, birbirine uzamsal olarak yakın olan öğeler, anlam ilişkisi olmasa bile aynı gruba aitmiş gibi algılanır. Bu ilkeye “yakınlık ilkesi” denir.

Soruda öğretmen, anlamsal olarak ilişkisiz kelimeleri sayfada birbirine yakın olacak şekilde iki farklı bölüme yerleştirmiştir. Öğrenciler de bu kelimeleri, yalnızca birbirlerine yakın oldukları için iki ayrı grup olarak algılamıştır.

Bu durum, anlam ilişkisine değil, uzamsal yakınlığa dayalı bir algılama olduğundan Gestalt kuramının yakınlık ilkesine örnektir. Benzerlik ilkesi, şekil-zemin ilişkisi veya tamamlama ilkesi bu durumu açıklamaz.

Sonuç: Öğrenciler, birbirine yakın yerleştirilen kelimeleri grup olarak algıladıkları için bu durum Gestalt kuramında yakınlık ilkesine örnektir.

CEVAP B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

60. Bir ortaokulda görev yapan Görsel Sanatlar öğretmeni, okulun arka bahçesinde öğrencilerin incelemesi için hazırlanan tarihî eser replikalarının bulunduğu sergi alanına izinsiz girilmemesi ve maketlere dokunulmaması gerektiğini sınıfta açıklamıştır. Ayrıca okul yönetiminin bu kurala uyulmasını kesin olarak istediğini belirtmiştir.

Ancak teneffüste öğrencilerden biri bir makete çok yaklaşarak sergi alanına izinsiz girmiş ve maketlerden birine zarar vermiştir. Sınıftaki bazı öğrenciler bu durumla ilgili şu değerlendirmelerde yapmıştır:

Arda: "Öğretmen onun oraya girdiğini ve makete zarar verdiğini öğrenirse ona çok büyük bir ceza verir. Hatta disipline bile gönderebilir. Ceza almamak için bunu yapmamalıydı."

Buse: "Okul kuralları, sergideki materyallerin korunması ve düzenin sağlanması için konulmuştur. Eğer herkes kafasına göre bu kuralları çiğnerse okulda düzen kalmaz. Bu yüzden kurala uyulmalıydı."

Ceren: "Sınıftaki herkes onun kurallara uymayan biri olduğunu düşünecek. Arkadaşları ve öğretmeni gözünde değer kaybetmemek için bunu yapmamalıydı."

Lawrence Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramı dikkate alındığında, Arda, Buse ve Ceren'in ahlaki akıl yürütme biçimlerinin temsil ettiği evreler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) İtaat ve ceza — Kanun ve düzen — Kişilerarası uyum
B) Sıfır çıkarıcı eğilim — Sosyal sözleşme — İtaat ve ceza
C) İtaat ve ceza — Sosyal sözleşme — Kişilerarası uyum
D) Sıfır çıkarıcı eğilim — Kanun ve düzen — Evrensel ahlak ilkeleri
E) İtaat ve ceza — Kanun ve düzen — Sosyal sözleşme

ÇÖZÜM

Kohlberg'e göre ahlaki akıl yürütme, bireyin davranışı hangi gerekçeyle doğru ya da yanlış bulduğuna göre değerlendirilir. Öğrencilerin ifadeleri incelendiğinde her biri farklı bir ahlaki gelişim evresini yansıtmaktadır.

- ✓ **Arda:** "Ceza almamak için bunu yapmamalıydı." ifadesi, davranışı ceza korkusuna göre değerlendirmektedir. Bu, 1. düzeyde yer alan **İtaat ve Ceza** evresidir.
- ✓ **Buse:** Kuralların okul düzenini ve ortak yaşamı korumak için gerekli olduğunu vurgulamaktadır. Bu yaklaşım, kurallara ve toplumsal düzene uyma temelli **Kanun ve Düzen** evresidir.
- ✓ **Ceren:** Başkalarının gözünde değer kaybetmeme ve çevrenin onayını sürdürme düşüncesiyle hareket etmektedir. Bu, **Kişilerarası Uyum** evresine karşılık gelir.

ÖZET

Arda	→	İtaat ve ceza
Buse	→	Kanun ve düzen
Ceren	→	Kişilerarası uyum

Bu nedenle doğru cevap **A** seçeneğidir.

CEVAP

A

SORU

61. Jean Piaget'nin bilişsel gelişim kuramı üzerine çalışan bir araştırmacı, işlem öncesi dönemdeki çocukların düşünme biçimlerini incelemek amacıyla bazı gözlemler yapmıştır. Araştırmacının gözlem notlarında şu durumlar yer almaktadır:

- I. Duru'ya öğretmeni "4 tane kaleme 3 kalem daha eklersek kaç kalem olur?" diye sormuş; Duru "7" cevabını vermiştir. Öğretmeni "Peki 7 kalemden 3 kalemi çıkarırsak tekrar kaç kalem kalır?" diye sorduğunda Duru, işlemi zihinsel olarak geri alamamış ve "Yine 7 kalem kalır." demiştir.
- II. Kaan, oyun oynarken oyuncak arabasını yere düşürmüş ve "Canın arabam, canın çok acıdı mı?" diyerek oyuncağını öpmüştür.
- III. Beren, annesiyle parkta yürürken gökyüzündeki bulutları görmüş ve "Anne, bulutları insanlar gökyüzüne duman üfleyerek yapıyor olmalı." demiştir.
- IV. Her gün saat 16.00'da çizgi film izleyen Umut, bir gün elektrik kesintisi nedeniyle çizgi filmi izleyememiş ve akşam eve gelen babasına "Bugün saat hiç 16.00 olmadı." demiştir.
- V. Alp, arkadaşlarıyla saklambaç oynarken yalnızca gözlerini kapatmış; gövdesi açıkta kalmasına rağmen "Beni kimse görmüyorsa, o zaman kimse de beni göremez." diye düşünmüştür.

Bu çocukların sergiledikleri bilişsel özellikler aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

- A) I. Odaklanma — II. Yapaycılık — III. Canlandırmacılık — IV. Dönüşümsel düşünme — V. Büyüsel düşünme
- B) I. Korunum kazanamama — II. Canlandırmacılık — III. Özelden özele akıl yürütme — IV. Yapaycılık — V. Nesne sürekliliği
- C) I. Tersine çevirememe — II. Büyüsel düşünme — III. Özelden özele akıl yürütme — IV. Odaklanma — V. Benmerkezcilik
- D) I. Tersine çevirememe — II. Canlandırmacılık — III. Yapaycılık — IV. Özelden özele akıl yürütme — V. Benmerkezcilik**
- E) I. Odaktan uzaklaşma — II. Benmerkezcilik — III. Yapaycılık — IV. Özelden özele akıl yürütme — V. Canlandırmacılık

ÇÖZÜM

- I. **Tersine çevirememe** → çocuk toplama işlemini tersinden çıkarma ile zihninde geri alamamaktadır.
- II. **Canlandırmacılık** → cansız oyuncağa canlılık özelliği yüklemektedir.
- III. **Yapaycılık** → doğa olaylarını/nesneleri insanlar yapıyor sanmaktadır.
- IV. **Özelden özele akıl yürütme** → "çizgi filmi izleyemedim, öyleyse saat 16.00 hiç olmadı" biçiminde iki özel durum arasında sezgisel bağ kurmaktadır.
- V. **Benmerkezcilik** → kendi bakış açısından hareket ederek başkasının ne gördüğünü değerlendirememektedir.

I	→	Tersine çevirememe
II	→	Canlandırmacılık
III	→	Yapaycılık
IV	→	Özelden özele akıl yürütme
V	→	Benmerkezcilik

Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

62. Bir ikinci öğretmeni öğrencilerinin okuma-yazma öğrenme sürecine ilişkin şu gözlemleri yapmıştır:

Selin: İnce motor becerileri yaşına uygun düzeydedir. Ancak harf-ses ilişkisini henüz kavrayamamış, okula karşı isteksiz davranmakta ve yazma etkinliklerine odaklanmakta güçlük çekmektedir.

Mert: Harfleri tanımakta ve yazma etkinliklerine katılmaya istekli davranmaktadır. Ancak el ve parmak kasları yaşına uygun düzeyde henüz ulaşmadığı için kalemi düzgün kavrayamamakta ve satırın takip etmekte zorlanmaktadır.

Deniz: El-parmak koordinasyonu, yaşına uygun düzeyde isteme, harfleri tanıma, yazmaya karşı istekli olma ve bilişsel hazırlık bakımından yeterli düzeye gelmiştir. Bu nedenle yazma etkinliklerine duyarsızlık biçimde başlamıştır.

Gelişim psikolojisinin temel kavramları dikkate alındığında, Selin, Mert ve Deniz'in durumlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi en doğrudur?

- A) Selin'in yaşadığı güçlük olgunlaşma eksikliğinden, Mert'in yaşadığı güçlük ise hazırbulunuşluk eksikliğinden kaynaklanmaktadır.
- B) Selin'in durumu hazırbulunuşluk, Mert'in durumu ise olgunlaşma kavramıyla açıklanabilir.**
- C) Deniz, yalnızca büyüme sürecini tamamladığı için okuma-yazma öğrenmeye hazır hâle gelmiştir.
- D) Mert'in durumu, okuma-yazma öğrenmede çevresel uyarcıların tek başına yeterli olduğunu göstermektedir.
- E) Selin ve Mert'in yaşadığı güçlükler, gelişimde bireysel farklılaşma yalnızca bilişsel boyutta ortaya çıktığını kanıtlamaktadır.

ÇÖZÜM

Gelişim psikolojisinde okuma-yazma öğrenmeye hazırlık; *olgunlaşma*, hazırbulunuşluk, büyüme ve çevresel etkileşim gibi kavramlarla açıklanır.

SELİN

Selin'in ince motor becerileri uygun olmasına rağmen harf-ses ilişkisini kavrayamamış, okula karşı isteksizdir ve yazma etkinliğine odaklanmakta zorlanmaktadır. Bu durum, çocuğun zihinsel, duyuşsal ve motivasyonel açıdan okuma-yazmaya henüz hazır olmadığına işaret eder. Dolayısıyla Selin'in durumu **hazırbulunuşluk** kavramıyla açıklanır.

MERT

Mert harfleri tanımakta ve yazmaya isteklidir; ancak el ve parmak kasları yaşına uygun düzeyde henüz ulaşmadığı için kalemi düzgün kavrayamamakta ve satır takibinde zorlanmaktadır. Bu durum, çocuğun biyolojik ve fiziksel gelişiminin okuma-yazma için henüz yeterli düzeyde olmadığını gösterir. Dolayısıyla Mert'in durumu **olgunlaşma** kavramıyla açıklanır.

DENİZ

Deniz'in el-parmak koordinasyonu, bilişsel hazırlığı ve isteği yeterlidir; harfleri tanıma, yazmaya karşı istek ve bilişsel hazırlık bakımından uygun düzeydedir. Bu nedenle okuma-yazma etkinliklerine duyarsızlık biçimde başlayabilmiştir. Bu, okuma-yazma öğrenimine hazır olduğunu gösterir.

Bu nedenle doğru cevap **B** seçeneğidir.

CEVAP B

SORU

63. Bir ortaokula yeni atanan Türkçe öğretmeni, sınıf rehber öğretmeni olduğu şubedeki öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarını, sınıf içi ilişkilerini ve yaşadıkları güçlükleri bütüncül olarak tanımak istemektedir. Öğretmen bu amaçla şu çalışmaları planlamıştır:

- I. Sınıftaki arkadaşlık gruplarını, liderlik özelliği gösteren öğrencileri ve grup dışında kalan bireyleri belirlemek,
- II. Öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından hangi kişilik özellikleriyle tanındığını; örneğin yardımsever, çalışkan, çekingen, lider ya da uyumsuz olarak kimlerin görüldüğünü ortaya koymak,
- III. Öğrencilerin sağlık, okul, aile, mesleki gelecek ve kişisel ilişkiler gibi alanlarda yaşadıkları güncel güçlükleri belirlemek,
- IV. Öğrencilerin geçmiş yaşantılarını, aile ilişkilerini, geleceğe yönelik planlarını ve kişisel duygu-düşüncelerini kendi ifadeleriyle serbest biçimde öğrenmek.

Buna göre Türkçe öğretmenin numaralandırılmış amaçları gerçekleştirmek için kullanması gereken test dışı bireyi tanıma teknikleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Sosyometri — Kime Göre Ben? — Problem Tarama Listesi — Otobiyografi
- B) Sosyometri — Kimdir Bu? — Problem Tarama Listesi — Otobiyografi
- C) Kimdir Bu? — Kime Göre Ben? — Anekdöt — Otobiyografi
- D) Sosyometri — Kimdir Bu? — İlgi Envanteri — Arzu Listesi
- E) Kimdir Bu? — Sosyometri — Problem Tarama Listesi — Vaka İncelemesi

ÇÖZÜM

- I “Sınıftaki arkadaşlık gruplarını, liderlik özelliği gösteren öğrencileri ve grup dışında kalan bireyleri belirlemek” amaçlanmıştır. Bu, sınıf içi ilişkileri ve tercihleri ortaya koyan tekniktir. Uygun teknik: **Sosyometri.**
- II “Öğrencilerin sınıf arkadaşları tarafından hangi kişilik özellikleriyle tanındığını ortaya koymak” amaçlanmıştır. Bu, öğrencilerin başkalarının gözünde nasıl algılandığını belirlemeye yöneliktir. Uygun teknik: **Kimdir Bu?**
- III “Öğrencilerin sağlık, okul, aile, mesleki gelecek ve kişisel ilişkiler gibi alanlarda yaşadıkları güncel güçlükleri belirlemek” amaçlanmıştır. Bu, öğrencilerin güncel sorunlarını tespit etmeye yöneliktir. Uygun teknik: **Problem Tarama Listesi.**
- IV “Öğrencilerin geçmiş yaşantılarını, aile ilişkilerini, geleceğe yönelik planlarını ve kişisel duygu-düşüncelerini kendi ifadeleriyle serbestçe öğrenmek” amaçlanmıştır. Bu, öğrencinin kendini serbestçe ifade etmesini sağlayan tekniktir. Uygun teknik: **Otobiyografi.**

ÖZET

I	→	Sosyometri
II	→	Kimdir Bu?
III	→	Problem Tarama Listesi
IV	→	Otobiyografi

Bu nedenle doğru cevap **B** seçeneğidir.

CEVAP B

NOKTA ATIŞI

SORU

64. Bir okulun rehberlik servisinde görev yapan iki psikolojik danışman, yeni eğitim-öğretim yılı rehberlik programını hazırlarken okulun ihtiyaçlarına yönelik farklı görüşler ileri sürmüştür:

Pelin Hanım: "Okulumuzda akademik başarı düşük, devamsızlık oranları ise yüksektir. Bu nedenle öğrencilerin duygusal ve sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla her sınıf düzeyinde kendini tanıma, çatışma çözme ve stresle başa çıkma konulu rehberlik etkinliklerini yıllık plana dâhil etmeli; bu etkinlikleri sınıf rehber öğretmenleriyle iş birliği içinde uygulamalıyız."

Emre Bey: "Akademik başarısızlık ve devamsızlık sorunları, öğrencilerin yaşadığı travmalar, uyum güçlükleri veya kişilik problemleriyle ilişkili olabilir. Bu nedenle önceliğimiz sınıf içi rehberlik etkinlikleri değil; sorun yaşayan, okula uyum sağlamakta güçlük çeken veya risk grubunda bulunan öğrencileri belirleyerek onlarla bireysel psikolojik danışma süreçleri yürütmek olmalıdır. Rehberlik hizmetleri daha çok kriz durumlarında yapılan müdahalelere odaklanmalıdır."

Bu iki psikolojik danışman arasındaki temel görüş ayrılığı aşağıdakilerden hangisiyle doğrudan açıklanabilir?

- ☒ A) Pelin Hanım'ın önleyici ve gelişimsel rehberlik anlayışını, Emre Bey'in ise klinik ve kriz odaklı rehberlik anlayışını savunması
- B) Pelin Hanım'ın yalnızca süreç odaklı danışmanlık tekniklerini, Emre Bey'in ise yalnızca bireysel danışma tekniklerini benimsemesi
- C) Pelin Hanım'ın müşavirlik hizmetini reddetmesi, Emre Bey'in ise müşavirliği rehberliğin temel işlevi olarak görmesi
- D) Pelin Hanım'ın yalnızca başarılı öğrencilere, Emre Bey'in ise yalnızca başarısız öğrencilere yönelik program hazırlamak istemesi
- E) Pelin Hanım'ın rehberliği öğretim sürecinden bağımsız görmesi, Emre Bey'in ise rehberliği eğitimin merkezine yerleştirilmesi

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Pelin Hanım tüm öğrencilere yönelik, önleyici ve gelişimsel rehberlik etkinliklerini savunurken; Emre Bey sorun yaşayan öğrencilere yönelik, klinik ve kriz odaklı bireysel danışma hizmetlerini savunmaktadır.

Pelin Hanım'ın Yaklaşımı: **Önleyici ve Gelişimsel Rehberlik**

- Tüm öğrencilere yönelik,
- Duygusal ve sosyal gelişimi destekleme amacı,
- Sınıf içi etkinlikler ve sınıf rehber öğretmenleriyle iş birliği,
- Sorunları ortaya çıkmadan önce önleme.

Emre Bey'in Yaklaşımı: **Klinik ve Kriz Odaklı Rehberlik**

- Sorun yaşayan, risk grubundaki öğrencilere yönelik,
- Bireysel psikolojik danışma,
- Uyum güçlüğü, travma, kişilik problemleri gibi konulara odaklanma,
- Kriz durumlarına müdahale.

Bu iki yaklaşım arasındaki temel görüş ayrılığı, rehberliğin öncelikli odağının "tüm öğrencilere yönelik önleyici ve gelişimsel çalışmalar" mı yoksa "sorun yaşayan öğrencilere yönelik klinik ve kriz müdahaleleri" mi olması gerektiğidir.

Sonuç: Doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

SORU

65. Bir üniversitenin Muhasebe ve Finansal Yönetim bölümünden mezun olan Selin, bir şirkette dosyalama, kayıt tutma, verileri düzenleme ve finansal rapor hazırlama gibi görevleri yürütmektedir. Bir süre sonra yaptığı işin tekdüze yapısından dolayı mesleki doyumunun azaldığını fark etmiştir. Kendisini değerlendirdiğinde; insanlarla sürekli iletişim kurabileceği, onları ikna edebileceği, liderlik yapabileceği, ekipleri ortak hedefler doğrultusunda yönlendirebileceği ve dinamik çalışma ortamlarında daha verimli olduğunu görmüştür. Bunun üzerine görevinden ayrılarak bir sivil toplum kuruluşunda Saha Kaynakları ve Gönüllü Koordinatörü olarak çalışmaya başlamış ve yeni işinde daha başarılı ve mutlu olmuştur.

John Holland'ın Mesleki Kişilik Tipleri Kuramı (RIASEC) dikkate alındığında, Selin'in eski çalışma ortamı ile yeni kişilik yönelimi sırasıyla aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- (A) Geleneksel — Girişimci
B) Araştırmacı — Sanatçı
C) Geleneksel — Gerçekçi
D) Gerçekçi — Sosyal
E) Sosyal — Geleneksel

TÜRKİYE GENELİ

AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Selin'in eski ve yeni çalışma ortamları John Holland'ın RIASEC kuramına göre şöyle açıklanır:

Eski Çalışma Ortamı: Geleneksel (C)

- Dosyalama, kayıt tutma, verileri düzenleme ve finansal rapor hazırlama gibi görevler,
- Düzen, sistem, kurallara uygunluk ve veri işleme gerektirir.
- Bu özellikler Geleneksel (Conventional) kişilik tipinin temel özellikleridir.

Yeni Kişilik Yönelimi: Girişimci (E)

- İnsanlarla iletişim kurma, ikna etme, liderlik yapma,
- Ekipleri ortak hedefler doğrultusunda yönlendirme,
- Dinamik ortamlarda çalışma,
- Bu özellikler Girişimci (Enterprising) kişilik tipinin temel özellikleridir.

Selin'in eski çalışma ortamı Geleneksel (C), yeni kişilik yönelimi ise Girişimci (E) tipine uygundur.

Sonuç: Doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

SORU

66. Aşağıdaki tabloda dört farklı dijital öğretim materyalinin tasarım özellikleri verilmiştir.

Materyal	İçerik Sunumu	Ses / Görsel Kullanımı	Öğrenci Etkileşimi
I	Uzun metinler ekrana aynı anda yansıtılmıştır.	Arka planda müzik ve konu dışı animasyonlar vardır.	Öğrenci yalnızca izleyicidir.
II	Bilgiler kısa bölümlere ayrılmıştır.	Görseller doğrudan kavramlarla ilişkilendirilmiştir.	Öğrenci her bölüm sonunda tahmin yapıp dönüt alır.
III	Ana kavramlar metin olarak verilmiş, ayrıntılar öğretmen anlatımına bırakılmıştır.	Aynı bilgiler hem uzun metin hem sesli anlatım olarak birlikte sunulmuştur.	Öğrenci yalnızca not alır.
IV	Konu tek sayfada yoğun biçimde özetlenmiştir.	Renkli simgeler ve dikkat çekici efektler kullanılmıştır.	Öğrenci sayfalar arasında serbestçe geçiş yapar.

Bu materyallerden hangisi, eğitim ve öğretim teknolojileri açısından öğrenmeyi destekleyen etkili çoklu ortam tasarımına en uygundur?

A) I **B) II** C) III D) IV E) I ve IV

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Etkili çoklu ortam tasarımında;

- İçerik kısa bölümlere ayrılır.
- Görseller ve sesler öğrenilecek kavramlarla doğrudan ilişkilendirilir.
- Öğrenci etkileşime aktif katılır ve dönüt alır.
- Bilişsel yükü artıran gereksiz unsurlardan kaçınılır.

Tabloda değerlendirildiğinde:

I. Materyal:

Uzun metin, konu dışı müzik ve animasyon, pasif izleyici rolü öğrenmeyi zorlaştırır. Etkili tasarım değildir.

II. Materyal:

İçerik kısa bölümlere ayrılmış, görseller kavramlarla ilişkili, öğrenci tahmin yapıp dönüt alarak aktif katılım sağlamaktadır. **Etkili çoklu ortam tasarımına uygundur.**

III. Materyal:

Aynı bilginin hem yazılı hem sesli verilmesi gereksiz bilişsel yük oluşturur; öğrenci pasiftir. Etkili değildir.

IV. Materyal:

Tek sayfada yoğun özet ve dikkat dağıtıcı efektler bilişsel yükü artırır; serbest gezinme hedefe odaklanmayı azaltır. Etkili değildir.

Sonuç: Etkili çoklu ortam tasarımına en uygun materyal II'dir.

CEVAP

B

SORU

67. Bir öğretmen, hazırladığı dijital öğretim materyalinde öğrenciye bir soru yönelmiştir. Öğrenci doğru cevap verdiğinde bir sonraki bölüme geçmekte, yanlış cevap verdiğinde ise eksikliğini gidermeye yönelik farklı bir açıklama ekranına yönlendirilmektedir. Öğrenci bu materyali kendi öğrenme hızına göre kullanabilmektedir.

Bu öğretim materyalinde öne çıkan özellik ve öğrenme sürecine sağladığı temel katkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğrusal sunum — Kademeli ilerleme
B) Görsel ağırlıklı materyal — Dikkat çekme
C) Etkileşimli/dallanmış materyal — Bireysel hız
D) Basılı materyal — Kalıcılığı artırma
E) Öğretmen kontrollü materyal — Anında pekiştirme

ÇÖZÜM

Materyalde öğrenciye verilen yanıtla göre farklı yollar izlenmektedir. Doğru cevapta bir sonraki bölüme geçilmesi, yanlış cevapta ise eksikliğini gidermeye yönelik farklı açıklamaya yönlendirilmesi, materyalin etkileşimli ve dallanmış yapıda olduğunu gösterir.

Ayrıca öğrencinin materyali kendi öğrenme hızına göre kullanabilmesi, bireysel hız ilkesine uygun olduğunu gösterir.

Bu nedenle doğru cevap **C** seçeneğidir:
Etkileşimli/dallanmış materyal — Bireysel hız.

Sonuç: Bu materyalin öne çıkan özelliği etkileşimli/dallanmış materyal olması; öğrenmeye katkısı ise bireysel hız sağlamasıdır.

CEVAP C

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS- 5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

68. Bir devlet okulunda Okul-Aile Birliği yönetim kurulu, okulun fiziki şartlarını iyileştirmek ve eğitim kalitesini artırmak amacıyla kendi bütçesinden bazı harcamalar yapmayı planlamış ve zümre başkanlarıyla bir araya gelmiştir. Toplantıda şu fikirler öne sürülmüştür:

Arda (Okul-Aile Birliği Başkanı): “Okulumuzun güvenlik kulübesinde ve bahçe girişinde görevlendirilmek üzere, maaşları ve sosyal hakları tamamen birliğimizin bütçesinden karşılanacak şekilde 2 özel güvenlik personeli istihdam etmeyi teklif ediyorum.”

Barış (Zümre Başkanı): “Okulumuzun idari işlerinde ve öğretmenler odasındaki resmi yazışmalarda kullanılmak üzere eksik olan 2 adet masaüstü bilgisayarın ve bir adet fotokopi makinesinin birliğimiz tarafından satın alınmasını öneriyorum.”

Kenan (Zümre Başkanı): “Okulun fiziki çevresini güzelleştirmek adına, arka bahçedeki eski duvarların yıkılarak yerine modern bir çit sistemi yapılması ve bahçenin tamamen kilit taşla döşenmesi için gerekli tüm inşaat malzemeleri ile işçilik giderlerinin bütçemizden karşılanmasını öneriyorum.”

MEB Okul-Aile Birliği Yönetmeliği dikkate alındığında; Okul Müdürü Kerem Bey’in, birliğin doğrudan personel istihdam etme yetkisinin olmaması ve okulun temel yatırım/inşaat giderlerinin (ana yapısal değişiklikler) birlik bütçesinden karşılanamayacak olması gerekçeleriyle reddettiği öneriler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yalnız Arda’nın önerisi
- B) Yalnız Kenan’ın önerisi
- C) Arda ve Barış’ın önerileri
- ☒ D) Arda ve Kenan’ın önerileri
- E) Barış ve Kenan’ın önerileri

ÇÖZÜM

Arda’nın önerisi:

- Okul-Aile Birliği’nin doğrudan personel istihdam etme yetkisi yoktur. Güvenlik personeli maaş ve sosyal hakları birlik bütçesinden karşılanarak istihdam edilemez. Bu nedenle bu öneri reddedilir.

Barış’ın önerisi:

- İdari işlerde ve eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılacak bilgisayar ve fotokopi makinesi gibi araç-gereçlerin satın alınması, birlik bütçesi kapsamında değerlendirilebilir. Bu nedenle bu öneri reddedilmez.

Kenan’ın önerisi:

- Eski duvarların yıkılarak yerine çit sistemi yapılması ve bahçenin kilit taşla döşenmesi, okulun fiziki yapısında ana yapısal değişiklik (temel yatırım/inşaat) niteliğindedir. Bu tür giderler birlik bütçesinden karşılanamaz. Bu nedenle bu öneri reddedilir.

Özet: Reddedilecek öneriler = Arda ve Kenan
Bu nedenle doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP D

SORU

69. Bir okulda, maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin eğitim sürecinden geri kalmaması için ücretsiz kaynak, etüt ve ulaşım desteği sağlanmıştır.

Bu uygulama, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan aşağıdaki ilkelere hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A)** Fırsat ve imkân eşitliği
B) Genellik ve eşitlik
C) Eğitim hakkı
D) Süreklilik
E) Her yerde eğitim

ÇÖZÜM

- Maddi imkânlardan yoksun öğrencilere ücretsiz kaynak, etüt ve ulaşım desteği verilmesi, öğrencilerin eğitimden eşit biçimde yararlanabilmesi için sunulan destekleyici tedbirlerdir.

Bu, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yer alan **"Fırsat ve imkân eşitliği"** ilkesiyle doğrudan ilişkilidir.

Diğer seçenekler neden doğru değildir?

- B) Genellik ve eşitlik:** Eğitim hizmetlerinin herkese genel olarak sağlanmasını ifade eder; ancak verilen destek, imkân eşitliğini sağlamaya yöneliktir.
- C) Eğitim hakkı:** Eğitimin herkes için bir hak olduğunu belirtir; ancak somut destek tedbirleriyle birebir örtüşmez.
- D) Süreklilik:** Eğitimin kesintisiz devamını ifade eder.
- E) Her yerde eğitim:** Eğitimin ülke genelinde yaygınlaştırılmasını ifade eder.

Bu nedenle doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP A

NOKTA ATIŞI

SORU

70. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne göre hazırlanan Matematik Dersi Öğretim Programı'nı sınıflarında uygulayan iki sınıf öğretmeni, aynı kazanımı işlerken öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak şu uygulamaları yapmıştır:

Fatih Öğretmen, konuyu ekranlarına göre daha hızlı kavrayan, matematiksel düşünme becerisi ve merakı ileri düzeyde olan öğrencilerine; temel etkinliklerin yanı sıra daha karmaşık, disiplinler arası problem çözme gerektiren, araştırma ve üst düzey düşünme becerilerine dayalı ek görevler vermiştir.

Mustafa Öğretmen ise soyut matematiksel kavramları anlamakta güçlük çeken, hazırbulunuşluk düzeyi düşük ve öğrenme hızı daha yavaş olan öğrencileri için konunun temel yapısını değiştirmeden süreyi esnetmiş; somut materyaller, ek açıklamalar, ipuçları ve kılavuzlu alıştırmalar kullanmıştır.

Bu uygulamaları değerlendiren okul müdürü, her iki öğretmenin de öğretim sürecini öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına göre farklılaştırdığını belirtmiştir.

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin kapsayıcılık ve farklılaştırılmış öğretim anlayışı dikkate alındığında, Fatih ve Mustafa Öğretmenlerin uyguladığı stratejiler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destekleme — Zenginleştirme
- B) Zenginleştirme — Destekleme**
- C) Bireyselleştirme — Örtük program
- D) Sonuç odaklılık — Süreç odaklılık
- E) Geleneksel eğitim — Çağdaş eğitim

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Fatih Öğretmen, ileri düzeydeki öğrencilerine ek görevler, araştırma ve üst düzey düşünme becerileri gerektiren etkinlikler vererek onların mevcut düzeylerinin üzerinde öğrenme fırsatı sunmuştur.

Bu, **ZENGİNLEŞTİRME** stratejisidir.

Zenginleştirme:

Konuya hâkim, daha hızlı öğrenen veya ileri düzeydeki öğrencilerin öğrenmesini derinleştirmek için ek, karmaşık ve araştırma temelli etkinliklerle öğrenme deneyimini genişletme.

Mustafa Öğretmen, öğrenme güçlüğü yaşayan ve hazırlık düzeyi düşük öğrencileri için süreyi esnetmiş, somut materyaller ve ipuçlarıyla destekleyerek temel kazanıma ulaşmalarını kolaylaştırmıştır.

Bu, **DESTEKLEME** stratejisidir.

Destekleme:

Öğrenme güçlüğü yaşayan veya hazırlık düzeyi düşük öğrencilerin temel öğrenmelere ulaşabilmesi için ek destek, rehberlik ve uyarlamalar sağlama.

Dolayısıyla Fatih Öğretmen Zenginleştirme, Mustafa Öğretmen Destekleme stratejisini uygulamıştır.

Sonuç: Doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP

B

NOKTA ATIŞI

SORU

71. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin okul düzeyinde etkili biçimde uygulanabilmesi için bir okulun idari kadrosu, okul-aile birliği ve öğrenci temsilcisi sene başında şu kararları almıştır:

Okul Müdürü Sergen Bey: "Öğretim programında okulumuza ayrılan esnek süreleri, bulunduğumuz bölgenin coğrafi yapısını, tarımsal özelliklerini ve yerel sanayi ihtiyaçlarını dikkate alarak planlayacağız. Böylece programın kazanımlarını ilçemizin sosyal ve ekonomik gerçekleriyle ilişkilendireceğiz."

Okul-Aile Birliği Başkanı Fatih Bey: "Okul koridorlarını ve bahçesini yalnızca geçiş alanları olmaktan çıkaracağız. Bahçede öğrencilerin toprakla buluşabileceği deneyim alanları, koridorlarda ise kitap okuyabilecekleri, sanatsal çalışmalarını sergileyebilecekleri ve akranlarıyla sosyal-duygusal etkileşim kurabilecekleri öğrenme alanları oluşturacağız."

Öğrenci Temsilcisi Mustafa: "Derslerde edindiğimiz çevre bilinci, adalet ve merhamet gibi değerleri yalnızca sınıf içinde bırakmayacağız. Yerel ağaçlandırma çalışmaları ve huzurevi ziyaretleri gibi etkinliklerde görev alarak bu değerleri toplumsal fayda sağlayan davranışlara dönüştüreceğiz."

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin uygulama esasları dikkate alındığında, bu kararlar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Okul temelli planlama — Eğitim ortamlarının öğrenme alanına dönüştürülmesi — Değerlerin eyleme dönüşmesi
- B) Geleneksel yönetim — Fiziki çevre yetersizliği — Sosyal kulüp faaliyetleri
- C) Esnek müfredat karşıtlığı — Sınıf içi tasarım — Sonuç odaklı değerlendirme
- D) Merkezîyetçi planlama — Koridor güvenliği — Örtük program yapısı
- E) Bölgesel ayrımcılık — Estetik yoksunluğu — Öğrenci itaati

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin uygulama esasları:

- Okul temelli planlama ve esnek kullanımı esas alınır.
- Eğitim ortamları, zenginleştirilerek öğrenme alanlarına dönüştürülür.
- Değerler, bilgidan davranışa ve eyleme dönüştürülerek yaşama yansıtılır.

Okul Müdürü Sergen Bey:

Bölgenin coğrafi, tarımsal ve yerel sanayi özelliklerini dikkate alarak esnek süreleri planlayacaktır.

→ **Okul temelli planlama** (yerelin ihtiyaçlarına göre planlama)

Okul-Aile Birliği Başkanı Fatih Bey:

Koridor ve bahçeyi sadece geçiş alanı olmaktan çıkarıp; deneyim, sanat, okuma ve sosyal etkileşim alanlarına dönüştüreceklerdir.

→ **Eğitim ortamlarının öğrenme alanına dönüştürülmesi**

Öğrenci Temsilcisi Mustafa:

Edinilen değerleri (çevre bilinci, adalet, merhamet) toplumsal fayda sağlayan etkinliklerde görev alarak eyleme dönüştüreceklerdir.

→ **Değerlerin eyleme dönüşmesi**

Bu nedenle kararlar sırasıyla:

Okul temelli planlama → Eğitim ortamlarının öğrenme alanına dönüştürülmesi → Değerlerin eyleme dönüşmesi ile ilişkilendirilebilir.

Sonuç: Doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP

A

NOKTA ATIŞI

SORU

72. Bir öğretmen, dersinde öğrencilerden yaşadıkları çevrede gözlemledikleri bir soruna ilişkin veri toplamalarını, bu verileri sınıflandırmalarını, farklı çözüm önerilerini gerekçeleriyle karşılaştırmalarını ve en uygun çözümü sınıfta savunmalarını ister. Sürecin sonunda öğrencilerin yalnızca ulaştıkları sonucu değil; veri kullanma, gerekçelendirme, iş birliği yapma, farklı görüşleri dikkate alma ve sorumluluk alma davranışlarını da rubrik, öz değerlendirme ve akran değerlendirme formlarıyla izler.

Bu uygulama Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli açısından aşağıdakilerden hangisiyle en iyi açıklanır?

- A) Öğrenme sürecinde önceliğin konu kapsamını genişletmeye verilmesi ve öğrencinin bilgiyi eksiksiz hatırlamasının temel ölçüt kabul edilmesi
- B) Bilişsel öğrenmelerin değer ve eğilimlerden bağımsız biçimde ele alınması ve değerlendirmenin yalnızca ders sonunda yapılması
- C) Öğrenme çıktılarının bilgi, beceri, eğitim ve değerlerle ilişkilendirilmesi; ölçme kanıtlarının süreci izlemeye dönük kullanılması**
- D) Öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine göre içeriğin basitleştirilmesi ve başarı kararının tek bir yazılı sınav puanına dayandırılması
- E) Öğretmenin merkezi konumda olduğu, öğrencinin ise verilen bilgiyi doğru biçimde tekrar etmesiyle öğrenmenin gerçekleştiği bir öğretim süreci oluşturulması

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

Veri toplama, sınıflandırma, farklı çözüm önerilerini gerekçeleriyle karşılaştırma, en **uygun** çözümü savunma gibi etkinlikler; öğrencinin bilgi, beceri, değer ve eğitim çıktılarının bir bütün olarak geliştirilmesini hedefler.

Ayrıca bu süreçte rubrik, öz değerlendirme ve akran değerlendirme kullanılarak ölçme kanıtları süreci izlemek ve gelişimi desteklemek için kullanılmaktadır.

Bu durum, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin çıktıları bilgi, beceri, değer ve tutumlarla ilişkilendirme ve ölçme sürecini izleme anlayışıyla tamamen örtüşmektedir.

Seçeneklerin Analizi:

- X** A) Bilgiyi eksiksiz hatırlamayı ve konu kapsamını genişletmeyi önceler; metindeki uygulama ezberce değil, süreç ve becerilere dayalıdır.
- X** B) Değer ve eğilimlerden bağımsızdır ve değerlendirmeyi yalnızca ders sonuna bırakır; metinde ise değerler (iş birliği, sorumluluk vb.) sürece dâhildir ve değerlendirme süreç odaklıdır.
- ✓** C) Öğrenme çıktılarının bilgi, beceri, eğitim (beceriler) ve değerlerle ilişkilendirilmesini ve ölçme kanıtlarının süreci izlemeye dönük kullanılmasını ifade eder. Metindeki uygulama bu ilkeyi doğrudan yansıtmaktadır.
- X** D) İçeriği basitleştirip başarıyı tek sınav puanına indirger; metinde ise içerik zenginleştirilmiş, değerlendirme çok yönlüdür.
- X** E) Öğretmen merkezlidir ve ezberci bir anlayışı savunur; metindeki uygulama ise öğrenci merkezli, aktif ve yapılandırmacıdır.
- Bu nedenle doğru cevap, öğrenme çıktılarının bilgi, beceri, değer ve tutumlarla ilişkilendirilmesi ve ölçme kanıtlarının süreci izlemeye dönük kullanılmasıdır.

Sonuç: Doğru cevap **C** seçeneğidir.

CEVAP

C

NOKTA ATIŞI

SORU

73. 1982 Anayasası'na göre Hâkimler ve Savcılar Kurulunun kuruluşu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkimler ve Savcılar Kurulu on üç üyeden oluşur.
- B) Kurul iki daire hâlinde çalışır.
- C) Kurulun başkanı Adalet Bakanıdır.
- D) Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı Kurulun tabii üyesidir.
- (E)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Kurula dört üye seçer.

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

1982 Anayasası'nın 159. maddesine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu'nun kuruluşu şöyledir:

Kurul on üç üyeden oluşur.
(A şıkkı doğrudur.)

Kurul iki daire hâlinde çalışır.
(B şıkkı doğrudur.)

Kurulun başkanı Adalet Bakanıdır.
(C şıkkı doğrudur.)

Adalet Bakanlığı ilgili bakan yardımcısı Kurulun tabii üyesidir.
(D şıkkı doğrudur.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kurula dört üye seçmez.
(TBMM üye seçmez.)

Seçenek E'deki ifade yanlıştır. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Sonuç: Doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP

(E)

NOKTA ATIŞI

SORU

74. 1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri yasama, yürütme ve yargı alanlarına ilişkin olarak düzenlenmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının yürütme alanına ilişkin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Üst kademe kamu yöneticilerini atamak ve görevlerine son vermek
- B) Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptırmak
- C) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak
- D) Anayasada belirtilen şartların oluşması hâlinde olağanüstü hâl ilan etmek
- (E)** Kanunları yayımlamak veya tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

1982 Anayasası'na göre Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri yasama, yürütme ve yargı alanlarına ilişkindir. Seçenekleri inceleyelim:

- ☒ A) Üst kademe kamu yöneticilerini atamak ve görevlerine son vermek → Yürütme yetkisidir.
 - ☒ B) Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptırmak → Yürütme yetkisidir.
 - ☒ C) Milletlerarası antlaşmaları onaylamak ve yayımlamak → Yürütme yetkisidir.
 - ☒ D) Anayasada belirtilen şartların oluşması hâlinde olağanüstü hâl ilan etmek → Yürütme yetkisidir.
 - ☒ E) Kanunları yayımlamak veya tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek → **Yasama yetkisidir.**
- Kanunları Meclise geri gönderme yetkisi yasama alanına girmektedir. Bu nedenle Cumhurbaşkanının yürütme alanına ilişkin bir görevi değildir.

Sonuç: Doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP

E

NOKTA
ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ
AGS-5
SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

75. Bir il millî eğitim müdürlüğü, bölgede öğrenim çağını geçmiş ancak okuma-yazma bilmeyen yetişkinler, meslek değiştirmek isteyen gençler ve okul dışında kalan bireyler için akşam kursları, mesleki beceri atölyeleri ve aile eğitim programları düzenlemiştir. Bu çalışmalar yalnızca okul binalarında değil; halk eğitim merkezlerinde, iş yerlerinde, köy yaşam alanlarında ve çevrim içi ortamlarda da yürütülmüştür.

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre bu uygulama, Türk millî eğitim sisteminin genel yapısı ve temel ilkeleri bakımından aşağıdakilerden hangisiyle en doğru biçimde ilişkilendirilebilir?

- A) Örgün eğitim — Karma eğitim
B) Yaygın eğitim — Her yerde eğitim
C) Örgün eğitim — Bilimsellik
D) Yaygın eğitim — Fırsat ve imkân eşitliği
E) Özel eğitim — Süreklilik

ÇÖZÜM

Senaryoda, öğrenim çağını geçmiş yetişkinlere, gençlere ve okul dışında kalan bireylere yönelik akşam kursları, mesleki beceri atölyeleri ve aile eğitim programları düzenlenmiştir. Bu etkinlikler farklı yaş ve ihtiyaç gruplarına yönelik olup okul dışında yürütülmektedir.

Bu durum “yaygın eğitim”e karşılık gelir, Çünkü yaygın eğitim, örgün eğitim sisteminin dışında, bireylere yaşam boyu öğrenme fırsatı sunan eğitim faaliyetleridir.

Çalışmaların sadece okul binalarında değil; halk eğitim merkezlerinde, iş yerlerinde, köy yaşam alanlarında ve çevrim içi ortamlarda yürütülmesi, eğitimin her yerde sürdürüldüğünü göstermektedir. Bu durum doğrudan “her yerde eğitim” ilkesine ilişkindir.

Sonuç: Doğru cevap B seçeneğidir.

Diğer seçenekler uygun değildir. Uygulama örgün eğitimle ilgili değil, özel eğitim kapsamında değildir. Programın ana vurgusu bilimsellik ya da süreklilik değil, eğitimin her yerde sunulmasıdır.

KPSS
AKADEMİSİ

CEVAP

B

NOKTA ATIŞI

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

SORU

76. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi Türk Millî Eğitiminin genel amaçları arasında yer almaz?

- A) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı bireyler yetiştirmek
- B) Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bireyler yetiştirmek
- C) Öğrencileri yalnızca merkezi sınavlarda başarılı olacak biçimde yetiştirmek
- D) Bireyleri ilgi, istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda hayata ve üst öğrenime hazırlamak
- E) Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen bireyler yetiştirmek

ÇÖZÜM

Soru, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre Türk Millî Eğitiminin genel amaçları arasında yer almayan seçeneği soruyor.

A seçeneği doğrudur: Atatürk inkılap ve ilkelerine bağlı birey yetiştirmek genel amaçlar arasındadır.

B seçeneği doğrudur: Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı bireyler yetiştirmek genel amaçlar arasındadır.

C seçeneği yanlıştır: Türk millî eğitiminin genel amacı öğrencileri yalnızca merkezi sınavlarda başarılı olacak biçimde yetiştirmek değildir.

D seçeneği doğrudur: Bireyleri ilgi, istidat ve kabiliyetleri doğrultusunda hayata ve üst öğrenime hazırlamak genel amaçlar arasındadır.

E seçeneği doğrudur: Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen bireyler yetiştirmek genel amaçlar arasındadır.

Sonuç: Doğru cevap **C** seçeneğidir.

CEVAP C

SORU

77. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her yıl eylül ayının üçüncü haftası "İlköğretim Haftası" olarak kabul edilir.
- B) Birleştirilmiş sınıflar da dâhil olmak üzere bir öğretmene düşen öğrenci sayısı 40'tan fazla olamaz.
- C) Okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık nedenleri okul idaresince araştırılır; gerekli hâllerde durum köylerde muhtara, diğer yerlerde mülki amirlere bildirilir.
- D)** İlköğretime ait gelirlerin tamamı okul-aile birliği bütçesine aktarılır ve bu gelirlerin kullanımı okul-aile birliğinin kararına bırakılır.
- E) İlköğretim kurumları için gerekli araziler tahsis yoluyla sağlanamazsa, uygun yerler satın alma veya kamulaştırma yoluyla temin edilebilir.

ÇÖZÜM

YANLIŞ İFADE: D Seçeneği

İlköğretime ait gelirlerin tamamı okul-aile birliği bütçesine aktarılmaz. Bu gelirlerin kullanımı da okul-aile birliğinin kararına tek başına bırakılamaz. Okul-aile birliği gelirleri ve bunların kullanımı; Millî Eğitim Bakanlığınca belirlenen yasal ve idari esaslar çerçevesinde yürütülür. Dolayısıyla D seçeneğindeki ifade yanlıştır.

DİĞER SEÇENEKLER DOĞRUDUR

- **A seçeneği:** İlköğretim Haftası'nın eylül ayının üçüncü haftası olduğu kanunda düzenlenmiştir.
- **B seçeneği:** Öğretmene düşen öğrenci sayısı 40'ı geçemez.
- **C seçeneği:** Devamsızlık nedenlerinin araştırılması ve gerekli bildirimler kanunda yer alır.
- **E seçeneği:** Gerekli arazi temini için tahsis mümkün değilse satın alma veya kamulaştırma yapılabilir.

Sonuç: Doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP D

NOKTA ATIŞI

SORU

78. Bir okul müdürü, okul çevresindeki mecburi ilköğretim çağındaki çocukların okula kayıt ve devam durumlarını izlememiş; muhtarlıkla gerekli iş birliğini kurmamış ve bu nedenle bazı çocukların okula hiç başlamadığı tespit edilmiştir.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, bu olayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okula kaydolması gereken çocukların izlenmesi ve gerekli işlemlerin yapılması okul idaresinin görevleri arasındadır.
- B) Okul müdürünün görevini yerine getirmemesi, fiilin niteliğine göre disiplin soruşturmasına konu edilebilir.
- ☒ C) Mecburi ilköğretim çağındaki çocukların okula devamını sağlama görevi yalnızca muhtar ve mülki amirlere ait olduğundan okul müdürü hakkında disiplin işlemi yapılamaz.
- D) Görevin zamanında ve düzenli biçimde yerine getirilmemesi, 657 sayılı Kanun kapsamında disiplin hükümlerinin uygulanmasına neden olabilir.
- E) Okula kaydı yapılmayan veya devamsızlık yapan çocuklarla ilgili süreçte okul idaresi, öncelikle gerekli tespit ve bildirimleri yapmakla yükümlüdür.

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'na göre ilköğretim çağındaki çocukların okula kaydı ve devamı okul idaresinin görev ve sorumlulukları arasındadır.

Okul müdürü, çevresindeki çocukların durumunu izlememiş, muhtarlıkla iş birliği yapmamış ve bazı çocukların okula hiç başlamamasına sebep olmuştur.

Bu durum görev ihmali niteliğindedir ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında disiplin sorumluluğu doğurur.

Bu nedenle okul müdürü hakkında disiplin işlemi yapılabilir.

A) Doğru. Okul idaresi, mecburi ilköğretim çağındaki çocukların izlenmesi ve gerekli işlemleri yapmakla yükümlüdür.

B) Doğru. Görevini yerine getirmeyen memur hakkında fiilin niteliğine göre disiplin soruşturması açılabilir.

C) Yanlış. Bu görev yalnızca muhtar ve mülki amirlere ait değildir. Okul müdürünün de bu konuda yasal görevi ve sorumluluğu vardır. Bu yüzden disiplin işlemi yapılabilir.

D) Doğru. Görevin zamanında ve düzenli yerine getirilmemesi disiplin hükümlerinin uygulanmasını gerektirebilir.

E) Doğru. Okul idaresi öncelikle tespit ve bildirim yapmakla yükümlüdür.

Bu nedenle yanlış ifade C seçeneğinde verilmiştir.

Sonuç: Doğru cevap C seçeneğidir.

CEVAP

NOKTA ATIŞI

SORU

79. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın eğitim; örgün eğitim sistemine hiç girmemiş, örgün eğitimin herhangi bir kademesinde bulunan veya bu kademelerden ayrılmış bireylere, örgün eğitimin yanında ya da dışında verilen eğitim faaliyetlerini kapsar.

Buna göre aşağıdaki uygulamalardan hangisi yaygın eğitimin kapsamı ve özel amaçlarıyla en az ilişkilidir?

- A) Ortaokuldan ayrılmış bireylere eksik öğrenimlerini tamamlamaları için okuma-yazma ve tamamlama kursları açılması
- B) Üniversite öğrencilerinin, lisans eğitimleri kapsamında zorunlu olan temel dersleri alarak mezuniyet şartlarını yerine getirmeleri
- C) Bir mesleği olmayan yetişkinlere istihdam olanaklarını artırmaya yönelik meslek edindirme kursları düzenlenmesi
- D) Çiftçilere yeni tarım teknolojileri, sağlıklı beslenme ve üretim teknikleri konusunda eğitim verilmesi
- E) Yetişkinlere toplu yaşama, dayanışma, yardımlaşma ve birlikte çalışma alışkanlıkları kazandırmaya yönelik kurslar açılması

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na göre yaygın eğitim; örgün eğitim sisteminin dışında kalan veya bu sistemden ayrılan bireylere yönelik olarak düzenlenen eğitim faaliyetlerini kapsar.

Yaygın eğitimin özel amaçları arasında:

- Bireylerin eksik öğrenimlerini tamamlamalarına yardımcı olmak,
- Meslek edindirmek ve meslekî gelişimi sağlamak,
- Kültürel, sosyal, ekonomik yönden bireyleri geliştirmek,
- Topluma uyumlarını artırmak, istihdam olanaklarını geliştirmek gibi hedefler yer alır.

Seçeneklerin değerlendirilmesi:

- A) Ortaokuldan ayrılan bireylere okuma-yazma ve tamamlama kursları açılması, eksik öğrenimlerini tamamlamaya yöneliktir.
→ Yaygın eğitimin kapsam ve amaçlarıyla ilişkilidir.

- B) Üniversite öğrencilerinin lisans eğitimi kapsamında zorunlu temel dersleri alarak mezuniyet şartlarını yerine getirmesi, örgün eğitimin bir parçasıdır.
→ Yaygın eğitimin amacı ve kapsamıyla en az ilişkilidir.

- C) Meslek edindirme kursları düzenlenmesi, bireylerin istihdam olanaklarını artırmaya yöneliktir.
→ Yaygın eğitimin amaçlarıyla ilişkilidir.

- D) Çiftçilere yönelik eğitimler, üretim ve yaşam kalitesini artırmaya yöneliktir.
→ Yaygın eğitimin amaçlarıyla ilişkilidir.

- E) Toplumsal uyum ve birlikte yaşama becerilerini geliştirmeye yöneliktir.
→ Yaygın eğitimin amaçlarıyla ilişkilidir.

- Üniversite öğrencilerinin zorunlu ders alarak mezuniyet şartlarını yerine getirmesi örgün eğitimin konusudur; yaygın eğitimin kapsam ve amaçlarıyla en az ilişkilidir.

Sonuç: Doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP

B

NOKTA ATIŞI

SORU

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlerin kariyer basamakları, sözleşmeli öğretmenlik ve Millî Eğitim Akademisindeki hazırlık eğitimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sözleşmeli öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz.
- B) Sözleşmeli öğretmenler, üç yıllık çalışma süresini tamamladıktan sonra öğretmen kadrolarına atanabilir.
- C) Uzman öğretmen unvanı alabilmek için öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunması gerekir.
- D) Başöğretmen unvanı alabilmek için uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunması gerekir.
- E)** Millî Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimi, eğitim programının türüne göre en az iki, en fazla dört dönem olarak uygulanır.

TÜRKİYE GENELİ AGS-5 SORU ÇÖZÜMÜ

ÇÖZÜM

7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu'na göre öğretmenlerin kariyer basamakları; sözleşmeli öğretmenlik, öğretmenlik, uzman öğretmenlik ve başöğretmenliktir.

- ✓ Sözleşmeli öğretmenler, can güvenliği ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz.
(Doğru - A şıkkı)
- ✓ Sözleşmeli öğretmenler, üç yıllık çalışma süresini tamamladıktan sonra öğretmen kadrolarına atanabilir.
(Doğru - B şıkkı)
- ✓ Uzman öğretmen unvanı için öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunması gerekir.
(Doğru - C şıkkı)
- ✓ Başöğretmen unvanı için uzman öğretmenlikte en az on yıl hizmeti bulunması gerekir.
(Doğru - D şıkkı)

✗ Millî Eğitim Akademisinde hazırlık eğitimi, eğitim programının türüne göre en az iki, en fazla dört dönem olarak uygulanır.
(Bu ifade doğrudur, dolayısıyla "yanlıştır" denilen E şıkkı yanlıştır.)

➔ Yanlış olan ifade E seçeneğindedir.

Sonuç: Doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP

E